

İLEM BÜLTENİ 2015

İLEM Eğitim Programında Yeni Dönem

Bahçeli Eve Dair Mülahazalar

Gönül Sohbetleri

Geniş Arz Dar Sınırlar Arasında Mültecilik

Taşköprülüzâde Projesi'nde Büyük İlerlemeler

İslamcı Dergiler Projesi İlk Aşaması Tamamlandı

IISS: İslam Dünyası'nda Sosyal Adalet ve Yoksulluk

Yeni Hizmet Binamızın Temelleri Atıldı

İLEM Blog Yayın Hayatına Başladı

2015
GÜZ

9

Editörden

Varlık ve yokluk arasındaki ince çizgide kendini var etmeye çalışan insanoğlu türlü haller ile kendini ifade gayreti içerisinde olmuştur. Varlığın ilahi kelam dairesinde diğer varlıklar için olmadığı her hal bir Müslüman için zarar dairesinde kabul edilmesi geleneğimizin ve beslendiğimiz damarların adetidir.

İlmi Etüdler Derneği olarak içinde bulunduğumuz gayret her kertede bu ölçüyü temel alma azmi ile hayata geçme gayesini taşımaktadır. Bizler için olanın, insanlık ile paylaşılması ve bu bağlamda her fiilin niteliğinin sadece şekilsel değil, mana olarak da anlamlı olması büyük önem taşımaktadır.

Gün be gün yapılan her çalışma, paylaşım gayesi ile ortaya konarken; İLEM bu gün geldiği noktada ürettiği projelerle hem ulusal hem de uluslararası alanda akademik paylaşımlarını çeşitlendirmektedir.

2015 yılının ikinci yarısını kapsayan Güz döneminde gerçekleştirdiğimiz etkinliklerin detaylarına yer verdiğimiz bu bülten de İLEM Eğitim Programının 2015-2016 döneminin ilk yarısına dair detayları bulabileceksiniz. Buna ek olarak İLEM İhtisas kapsamında gerçekleştirdiğimiz dersler, sunumlar ve seminerleri de müşahade etme imkanınız olacak.

Elbette İLEM'in gerçekleştirdiği Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi ve İLEM Uluslararası Yaz Okulu gibi uluslar ve uluslararası çalışmalar da bülten içerisinde yer verilen konular arasında.

Bir Osmanlı alimi olan Carullah Efendinin Kütüphanesi üzerinde gerçekleşen ve konuyu etrafına ele alan Osmanlı Kitap Kültürü Projesi, İslamcı düşüncenin üretildiği zemin olarak önemli bir işleve sahip olan dergilerin ele alındığı İslamcı Dergiler Projesi de İLEM Bülten'in bu sayısında işlenen konular arasında.

Ayrıca bülten içerisinde Taşköprülüzâde Projesi, İslam Bilim ve Düşünce Atlası Projesi ve bu projelerin geldiği aşamalar, proje kapsamında bilim insanlarının faydalanması için oluşturulan veri tabanı mahiyetindeki internet sitelerinin detaylarına da yer verdik.

Siz gönüldaşlarımızdan aldığımız destek sayesinde gerçekleşen bu işlerle yarının nesillerine hizmet etme gayesini taşıırken, bugünün akademi camiasındaki paylaşıma katkı sunarak nice çalışmaları gerçekleştirmenin tükenmez heyecanı ile... Nice günlerin temennisi içerisindeyiz.

İyi okumalar dileriz.

- 03 / Eğitim Programı**
- 04 / Açılış Konferansı ve Mezuniyet Programı**
- 09 / Gönül Sohbetleri**
- 10 / Edirne Gezisi**
- 11 / Eğitime Hazırlık Toplantıları**
- 14 / İhtisas Programı**
- 22 / Sunumlar**
- 27 / İslam Düşünce Tarihi Yazımında Dönemlendirme Sorunu Seminerleri**
- 29 / Geniş Arz Dar Sınırlar Arasında Mültecilik**
- 32 / İslam Ahlâk Düşüncesi Projesi Çalışmaları**
- 36 / Taşköprülüzâde Projesi'nde Büyük İlerlemeler**
- 28 / İslam Bilim ve Düşünce Atlası Projesi Devam Ediyor**
- 40 / İslamcı Dergiler Projesi İlk Aşaması Tamamlandı**
- 42 / Osmanlı Kitap Kültürü Projesi Kapanış Toplantısı**
- 44 / İLEM Politika Notları**
- 45 / İnsan ve Toplum Dergisi'nin Yeni Sayıları**
- 46 / Nazariyat Artık İLEM'de**
- 46 / IV. TLÇK Kitabı Yayımlandı**
- 48 / IISS: İslam Dünyasında Sosyal Adalet ve Yoksulluk**
- 50 / Yeni Hizmet Binamızın Temelleri Atıldı**
- 51 / İLEM BLOG Yayın Hayatına Başladı**
- 52 / İLEM Kurumsal Ziyaretlere Devam Ediyor**
- 53 / İLEM 2016-2020 Stratejik Planlama Çalışmaları Başladı**
- 54 / İLEM 2016 Yıllık Faaliyet Planı Toplantısı Gerçekleştirildi**

- **2015-YIL: 4 SAYI: 9**
- **Editörler:** Hümeysra Dinçer, Zekai Eroğlu
- **Yayın Kurulu:** Haris Yardımcı, Mehmet Yıldırım, Eyüp Sami Yavaş
- **Adres:** Sultantepe Mah. Cumhuriyet Cad. Fıstıkağacı İş Merkezi No:39/2 Üsküdar / İstanbul Tel: (0216) 310 43 18 • bilgi@ilmietudler.org • www.ilem.org.tr
- **Baskı & Cilt:** LİMİT OFSET - Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi ZA-13 Topkapı/ İstanbul Tel: +90 212 567 45 35
- Yılda iki sayı olarak yayınlanır.
- Ücretsizdir.
- Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

2015 – 2016 EĞİTİM PROGRAMI

İLEM Eğitim Programı insanı, toplumu ve içinde yaşadığı dünyayı tanıyıp çözümleyebilme ihtiyacı hisseden ve bunun için gerekli donanımı talep eden lisans öğrencilerine ilmi çalışmalarında bir duruş kazandırmayı amaçlamak gayesiyle 14 yıldır devam etmektedir. Üç yıl süren ve üç kademeden müteşekkil programın ilk iki yılında alanında yetkin hocalar İslami ilimler, beşeri ve sosyal bilimler farklı alanlarında seminer dersleri verirken; üçüncü senede öğrencilere seminer dersleri ile birlikte, lisansüstü eğitimlerinde ihtiyaç duyacakları temel donanım ve beceriler kazandırılır. Bu süreçte öğrenciler akademik makale yazımını öğrenir ve bu makalelerini Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresinde sunmaları için alanına en yakın bir atölye dersine katılır. Derslerin yanısıra haftalık okumalar, grup çalışmaları, aylık gönül sohbetleri, geziler, kamplar ve çeşitli eğitim desteklerinin yer aldığı eğitim programını başarıyla tamamlayan öğrenciler, üç yılın sonunda İLEM Eğitim Programı'ndan mezun olurlar.

Eğitim Programı'nın güz dönemi 17 Ekim – 19 Aralık tarihleri arasında 184 öğrencinin katılımıyla tamamlanmıştır.

Açılış Konferansı

EV BAHÇE Bahçeli Eve Dair Mülahazalar

İLEM her yıl eğitim dönemini açılış konferansı ile taçlandırmaktadır. Senenin ilk dersi olarak görülen açılış konferansı bu yıl İLEM konferans salonunda Halil İbrahim Düzenli'nin, "Ev, Bahçe ve Bahçeli Eve Dair Mülahazalar" başlıklı konuşması ile gerçekleştirildi. Düzenli, konferansda modern dünyanın kuruluşunu ev-bahçe ikilisinin birbirinden ayrılması ve yeniden birleştiril-

mesinin hikâyesi ile başladığını söyledikten sonra İstanbul ve dünyadaki diğer büyük şehirlerden örnekler getirerek mukayeselerde bulundu. Avrupa'da 19. yüzyılda şehirlerin kalabalıklaşması ve endüstriyel gelişim ile batının bir şehir arayışına girişini değerlendiren Düzenli, farklı bakış açılarıyla batının ulaştığı farklı sonuçlara örnekler verdi.

Bütün Batılı şehir tasarılarının karşısına Turgut Cansever'in gücünü ontoloji anlayışından alan ve insana bu anlayışa uygun yaşantılar sunan Osmanlı şehri projesini koydu. Merhum Mimar Turgut Cansever'in İstanbul'u ve İslam şehrini ele alış biçimi, bu konudaki yaklaşımları ve projeleri diğer dünya şehirlerindeki mimari yapının karşısında konumlandırılarak Cansever'in çizimleri üzerinden Osmanlı şehrini ele aldı. Bu projede insanın araçlara bağlı kalmadan yürüyerek ihtiyacı olan mesafeleri kat edebileceği mahalleler halinde düşünülmüş bir yapılaşma olduğu görsellerle anlatıldı. Her mahalle içinde bulunan dar ve çıkmaz sokakların varlığının, mahallenin Batılı şehir tasavvurları karşısında nasıl bir dinginliğe davet ettiği dikkatlere sunuldu. Buna karşın bu yapılaşmada evlerin birbirlerine olan yakınlığına ve her evin kendine özel bahçe alanlarının bulunmasına, bu evlerin konumlarının birbirlerine çapraz olmasına ve evlerin karşısında ağaçların kalmasına buna bağlı olarak da fıtrata uygunluğuna dikkat çekti. Bu yapılaşma önerisi ile mukayese edildiğinde Batı'daki şehir yapılarının tektipliği ve birbirine olan ayırt edilemez benzerliği eleştiri konusu oldu. Bu bağlamda insanın yaşadığı çevre ile varlığı ilişkilendirmesinde kendini tekrar eden yapılar dizisinden daha

çok, şehirde caddelerde insanın her adımda gördüğü akış, yenileşme ve değişimlerin varlığı idrak noktasında ufuk açan bir yapılaşma ve düzenin öneminden söz etti. Bugünkü yapılaşmaya bakıldığında Osmanlı şehir yapısından çok uzaklaştığımız üzerinde değerlendirmelerle konferansını bitirdi.

Program, Düzenli'ye hediye takdiminin ardından, bir önceki dönemde özverili çalışmalarıyla eğitim programına katkı sunan danışmanlara tebrik plaketlerinin takdimiyle son buldu.

Dersler

Eğitim programı güz dönemi 17 Ekim – 19 Aralık tarihleri arasında 10 hafta boyunca Cumartesi günleri gerçekleştirildi. I. ve II. kademe üçer seminer dersi, III. kademe iki seminer dersi ve beş atölye çalışması yapıldı. Ayrıca, cumartesi seminer derslerinden önce sohbet halkası eşliğinde hadis şerhleri gerçekleştirildi.

I. kademe Dünya Tarihini Yeniden Okumak seminer dersinde Tahsin Görgün, 19. yy sonrasında siyasi olarak dünyanın merkezi konumuna gelen Batı'nın bugün bu merkeziliğini kaybettiğini; Batı merkezci bir dünya tarihinin anlamını yitirdiği şartlarda dünya tarihinin nasıl ele alınacağı sorusunu müzakere etmiştir. Lütfi Sunar, Modernitenin Kökenleri ve Oluşumu seminer dersinde içinde bulunduğumuz dünyanın 19. yüzyıl sonrası yaşadığı tarihsel dönüşümü anlatırken, modernitenin Avrupamerkezci anlatı hakimiyetini eleştirel bir perspektiften aktarmıştır. İslam Düşüncesine Giriş seminer dersinde İbrahim Halil Üçer, İslam düşüncesinin teşekkülüne yön veren saikler ve bu düşüncenin tamamlayıcı

hususiyetlerinin tesbitinden sonra, İslam düşünce geleneği ve ana akımlarını anlatmıştır.

II. kademe güz döneminde Erdiñ Ataserver, Batı Düşüncesi seminer dersinde, Batı/Avrupa felsefesinin oluşmaya başladığı 15. yüzyıldan itibaren 1960'lara kadar geçirdiği tarihi süreç eşliğinde, farklı düşünürlerin izinden, bu düşüncelerin hedeflediği yeni insan/özne tasavvurlarına dair seminer dersi vermiştir. Dünya Siyaseti seminer dersinde ise Süleyman Güder, 20. yüzyılın başından günümüze modern ulus- devlet ve uluslararası örgütlerin işleyişi hakkında düşünsel altyapı oluşturarak, çağdaş dönem dünya siyasetini anlatmıştır. Mehmet Zahit Tiryaki ise İslam Düşüncesinde Temel Meseleler ve Kavramlar seminer dersinde felsefeyi merkeze alarak İslam düşüncesindeki bazı merkezi kavramları kelimeler ve tasavvufun temel kavramsal yapısıyla mukayeseli bir şekilde anlatmıştır.

III. Kademe kapsamında ise seminer dersleri ve atölyeler gerçekleştirilmiştir. İbrahim Halil Üçer ve Ömer Türker'in birlikte düzenlediği İslam Düşüncesinin Çağdaş Sorunları seminer dersinde, İslam düşüncesinin kriz yaşadığı alanlar tespit edilmiş, metafizik ilkelere dayanan bir düşünce

geleneğinin çeşitli alanlarda bilimsel bilgi üretmenin imkanları anlatılmıştır. İlhan Süzgün'ün gerçekleştirdiği Akademik Yazım Teknikleri seminer dersinde öğrencilerin akademik düzeyde yazı yazmaları ve akademik becerilerini artırmaları için uygulamalı olarak çalışmalar yürütülmüştür.

Atölye çalışmaları kapsamında Yusuf Ziya Gökçek, Estetik Çalışmaları atölyesinde sanatın, insanın yeryüzünde yürüyüşüne eşlik eden ifade edişin öyküsünü temel metinler baz alarak tartışmıştır. Hamdi Çilingir, Muvâfakât atölyesinde Şâtıbî'nin, el-Muvâfakât eserini merkeze alarak, fıkıh usulünün temelleri, hukuki mükellefiyetin esasları ve içtihat konularını tahlil ederek günümüzdeki tartışmalarla ilişkilendirmiştir. Lütfi

Sunar, Müslüman Toplum Düşüncesi: Mukaddime Okumaları atölyesinde ise İbn Haldun'un Mukaddime adlı eserindeki temel kavramlar çerçevesinde günümüz sosyal, siyasal ve iktisadi meselelerini ele alarak eleştirel bir okumasını yapmıştır. Kübra Bilgin Tiriyaki, Nikomakhos atölyesinde ise Aristoteles'in Nikomakhos Ahlâkı adlı eserinden yola çıkarak bu eserin İslam ahlâk felsefesine nasıl bir etkisi olduğunu, hangi kavramlar ve problemler üzerinden yeniden inşa edilme sürecine dair anlatımı olduğunu işlemiştir. Yunus Çolak, Şehir ve Düşünce atölyesinde ise İslam düşüncesinin yapıyı çevreyi anlama biçimine bakarak tarih, sosyoloji ve yönetim kesitlerinde yapıyı çevre çözümlemesi yapmıştır. Atölyeler, 2016 bahar döneminde de devam edecektir.

2015 GÜZ DÖNEMİ DERS VE ATÖLYELERİ

1 Müslüman Toplum Düşüncesi: Mukaddime Okumaları >>> Tahsin Görgün
Modernitenin Kökenleri ve Oluşumu >>> Lütfi Sunar
İslam Düşüncesini Giriş >>> İbrahim Halil Üçer

2 Batı Düşüncesi >>> Erdiñç Atasever
Dünya Siyaseti >>> Süleyman Güder
İslam Düşüncesinde Temel Meseleler ve Kavramlar >>> Mehmet Zahit Tiriyaki

3 İslam Düşüncesinin Çağdaş Sorunları >>> Ömer Türker & İbrahim Halil Üçer
Akademik Yazım Teknikleri >>> İlhan Süzgün

Muvâfakât Atölyesi >>> Hamdi Çilingir
Nikomakhos Atölyesi >>> Kübra Bilgin Tiriyaki
Estetik Çalışmaları Atölyesi >>> Yusuf Ziya Gökçek
Şehir ve Düşünce Atölyesi >>> Yunus Çolak
Müslüman Toplum Düşüncesi: Mukaddime Okumaları >>> Lütfi Sunar

Atölye

Grup Çalışmaları

Eğitim programının en önemli bileşenlerinden birisi de grup çalışmalarıdır. Grup çalışmaları eğitim programına devam eden I. ve II. kademe öğrencileri ile yürütülen çalışmalardır. Öncelikle katılımcılar takip ettikleri kademe programı çerçevesinde oluşturulan gruplara atanmaktadır. Grup çalışmaları yüksek lisans veya doktora eğitime devam eden bir danışman nezaretinde yürütülür. Bu güz döneminde I. kademe 10 grupta, II. kademe ise 8 grup çalışması ile faaliyetlerini yürütmüştür. Gruplar, danışman nezaretinde haftada bir gün toplanarak daha önceden belirlenmiş bir kitabın tahlilini gerçekleştirir. Güz döneminde her grupta 10 kitap tahlili gerçekleşmiş olup, gruplardaki her bir öğrenci dönem içinde okumuş oldukları bir kitaba da değerlendirme yazısı yazmıştır. Gruplar kitap tahlillerinin yanında da dönemde bir defa birlikte sinema, tiyatro, sergi vb. gibi etkinliklere giderek grup özel etkinliği düzenlemiştir. Uhuvinet'in sağlandığı bu ortamlarda danışmanlar öğrencilerin akademik gelişimlerini yakından takip ederek, maddi ve manevi anlamda destek olmaktadır.

**Bu güz döneminde
I. kademe 10 grup,
II. kademe ise 8 grup
çalışması yürütülmüştür.**

Gönül Sohbetleri

İLEM Eğitim Programına devam eden öğrencilerimizin karşı karşıya kaldıkları meselelere Müslümanca bir bakış kazanmalarını çerçevesinde bir insana yapılacak en büyük iyiliğin kendi iç dünyasına yapacağı yolculuğa onu motive etmek olacağına inanarak gönül sohbetlerini düzenledik. “İLEM Gönül Sohbetleri” ile “sözü sohbeti yerinde” muhterem hocalarımızın ilim talebelerine yönelik hayat tecrübelerini, tavsiyelerini ve ilim yolculuklarında kuşanılması gereken meziyetleri aktarmalarında köprü olmak için her ay bir hocamızı öğrencilerle buluşturduk.

Ekim ayında Bilal Kemikli hocamız “Dervişin Vakit Tasavvuruna Dair” başlıklı konuşmasında hayat tecrübesini genç ilim talabelerine aktardı. Kemikli konuşmasında zaman kavramını modern insanın algısında durduğu yeri tespit ettikten sonra dervişin vakit tasavvuruna dair temel beş kavramı (*vibn’ül vakt, ebu’l vakt, an-i daimi, vukuf-u zamani, huş der dem*) beyitlerle ve tecrübeleri ile aktardı.

Kasım ayında ise Necdet Subaşı hocamız “Geçmiş ile Yarın Arasında Yaşamak” başlıklı konuşmasında geçmiş ile yarın arasında nasıl bir arasatta yaşanıldığına dair kendi hayat hikayesinden örnekler vererek konuşmasını sürdürdü. Kendine ait olan hikayeleri kelimeler ile dondurarak yarına dair yeni terkipler oluşturmak gündemi ile çocukluğunda cumhuriyet Türkiye’sinin köylerde ideolojik bir alt yapı oluşturmak için oluşturduğu köy enstitüsündeki eğitim hayatından, oradaki ilkökul öğretmeninin köy halkını dönüştürücü pozisyonundan bahsetti. Çocukluğunun geçtiği

Artvin’den göçüp Konya’ya yerleşmeleri ve burada yüzleştiği dindarlık ve şehirlilik arasındaki bocalamalara dair anekdotları paylaştı. Yükseköğretim tedrisatı için gitmiş olduğu Erzurum’daki öğrencilik yıllarından, görev icabı gittiği Balıkesir ve Konya’ya dair mülahazalarından hatırlarında kalanları aktarması, gelenek içinde öğrenilmiş bir takım kalıp yargıların, insan hayatında değişik bir forma bürünmesi veya tamamen kökten kesilip yerine yenisinin eklenmesinin çaba gerektiren zorlu bir süreç olduğunu ifade ederken, Türkiye’de yaşayan Müslümanların modernleşme tecrübesini günlük hayat pratikleri üzerinden aktardı.

Aralık ayında ise Mehmet Tayfun Amman “Kaybolan İrfanın Peşinde” başlıklı bir konuşma gerçekleştirdi. Amman, konuşmasına bu topraklardaki medeniyet kırılmasına değinerek başladı. Osmanlı ve cumhuriyet modernleşmesinde kırılmanın olduğuna bu kırılma ile birçok kişinin ülkeyi terk ettiğini ve bugünkü irfan kültürünün aktarılmasını ülkede kalan aydınlar tarafından gerçekleştirilmiş olduğunu söyledi. Kırılmanın yaşandığı medeniyetin tekrar ayağa kalkmasının tasavvuf eğitimi ile olacağını bunun için de tasavvuf eğitimi verecek kurumların olması gerektiğini söyledi. Amman, insanın nefsanî taraflarına dikkat çektikten sonra insandaki, tabii ve cibilli arzuların olduğuna, insanın bu arzuları dengede tuttuğu sürece insan olarak kalacağına değindi.

Güz döneminde üç hocamızı ağırladığımız programımıza bahar döneminde de devam edeceğiz.

Kültür ve Medeniyet Gezileri: Edirne Gezisi

Kültür ve medeniyet gezileri ile farklı tarihsel dönemlerde yaşamış medeniyetler ve düşünsel tecrübelerin izlerinin, hayat bulduğu mekânlarda aranması amaçlanmaktadır. Eğitim programına devam eden öğrencilerin bu tarihsel mekanları yerinde görme ve tarihi atmosferi soluma imkanı elde ettikleri geziler “Osmanlı’nın İzinde” konsepti ile oluşturulmuştur Osmanlı devletine başkentlik yapmış şehirlere yapılan geziler güz döneminde yapılmaktadır. Bu çerçevede bu sene de 94 katılımcı ile 29 Kasım’da Edirne’ye gidilmiştir. Gezide şehrin tarihi ve kültürel mekanları rehberler eşliğinde gezilmiştir. Balkan savaşlarında esir alınıp ölüme terk edilen askerlerin anısına yapılan balkan şehitliğine ziyaretle başlayan gezi, Üç Şerefeli Camii, Çelebi Mehmet Bedesteni, Rüstem Paşa Kervansarayı ve Tabipler Çeşmesi ziyaretinden sonra, Yeni Saray ve Er Meydanı’yla devam etmiştir. Dönüşte Sultan 2. Bayezid Külliyesi ziyareti gerçekleştirilmiştir. 1488 yılında kullanıma açılmış olan külliyein içinde şifahaneler, medreseler, cami, imaret, mutfak gibi bölümler ziyaret edilmiş ve külliye içindeki misafirhane görülmüştür. Gezimizi, Mimar Sinan’ın ustalık eseri olan Selimiye Camii ile sonlandırdık. II. Selim’in emriyle yaptırılan camii Cennetin sekiz kapısına istinaden kubbe sekiz payeye oturtulmuş ve sekizgen yapılmıştır. Çinileri Sultan Ahmet Camii’ni geçer. Bir yoruma göre caminin mükemmelliğini noksanlandırmak için mahfil tam kubbenin altına konulmuştur. 2015 Güz dönemi Kültür ve Medeniyet gezisini bir serhat şehirden başkentler başkentine yapılan yolculukla tamamladık.

Eğitime Hazırlık Toplantıları

2015 – 2016 İLEM Eğitim Programı'nda ders verecek hocalar, danışmanlık yapan ve kademelere devam edecek öğrencilerle dönem başında eğitime hazırlık ve bilgilendirme toplantıları düzenlendi.

Dönemin ilk eğitime hazırlık ve bilgilendirme toplantısı grup danışmanları ile gerçekleştirildi. 3 Ekim'de Boğaziçi Yaşam Merkezi'nde akşam yemeğinden sonra yapılan danışman toplantıda güz döneminde okunacak kitaplar, eğitim programının içeriği, beklentiler ve hedefler çerçevesinde konuşuldu.

Eğitim Programı kademelerinde seminer dersi veren eğitimcilerle 9 Ekim akşamı eğitime hazırlık ve bilgilendirme toplantısı gerçekleştirildi. Toplantının amacı kademede ders veren hocaların birbirini daha yakından tanınması, eğitim komisyonu ile tanışmaları ve kademelerinin amacının aktarılmasıdır. Akşam yemeği ile başlanan toplantıda yemekten sonra Lütfi Sunar'ın İLEM'in kuruluş amacı ve bugün geldiği yer itibari ile genel bir değerlendirmesinden sonra eğitim komisyonu başkanı Abdulkadir Macit eğitim programının amacı ve bu seneki süreç hakkında sunumunu gerçekleştirdi.

III. Kademe eğitime hazırlık ve bilgilendirme toplantısı 5 Eylül akşamı kademeye devam eden öğrenciler ve atölye hocaları ile birlikte gerçekleştirildi. Toplantıda öğrencilere kademe, seminerler, atölyeler ve TLÇK süreci hakkında bilgi aktarımı yapıldıktan sonra dönem hakkında iyi temenniler ile toplantı sonlandırıldı.

II. Kademe eğitime hazırlık ve bilgilendirme toplantısı 10 Ekim Cumartesi sabah gerçekleştirildi. Toplantıya eğitim komisyonu üyeleri ve kademe öğrencileri katıldılar. Toplantıda bu seneki kade-

me programı ile ilgili tanıtım yapılarak, kademe ve seminerler hakkında bilgi verildi. İLEM Eğitim Programı akademik takvimi ve faaliyetler öğrencilerle paylaşıldı.

I. Kademe eğitime hazırlık ve bilgilendirme toplantısı 16 Ekim’de Açılış konferansından sonra 20.00-20.30 arası gerçekleştirildi. Toplantı eğitim komisyonu üyesi, kademe danışmanları ve kademe öğrencilerinin katılımıyla yapıldı.

Toplantıda eğitim programına yeni başlayan öğrencilerin her birine özel hoş geldiniz mektubu verildi. Komisyon üyeleri ve danışmanlar kendilerini tanıttılar. Programda öğrencilere kademe ve seminerler hakkında bilgi verilerek, akademik takvim ve faaliyetler anlatıldı. Toplantıdan sonra öğrenciler danışmanlarıyla bir araya gelip özelde de tanışma fırsatı buldu ve danışmanların beklentileri arz edildi.

Kademe Öğrencileri ile Buluşmalar

Eğitim programında farklı kademelerde devam eden öğrencilerle eğitim komisyonu üyeleri dönem sonunda dönemi değerlendirmek ve muhabbet etmek için çığ köfteli, bol muhabbetli toplantılar düzenlemiştir. Bu toplantılarda öğrenciler, birbirleriyle tanışma fırsatı bulmuş, İLEM’i nasıl gördüklerine dair kanaatlerini aktarmış ve dönem boyunca geçirdikleri sürece dair değerlendirmelerde bulunmuşlardır. Birebir muhabbetlerin yanı sıra öğrenciler ve danışmanlar topluca bir şeyler söyleme, eğlenme ve güzel vakit geçirme fırsatı yakalamışlardır.

İLEMLİ olmak...

Öğrenci/Danışman Değerlendirmeleri

*İbrahim Halil Üçer
hocadan sonra;
Bir geri dönüşüm gibi
insanı bütün temel
elementlerine ayırıştırıp
sonra da tekrar bir araya
getirerek, diriltmek..*

*Biz hepimiz;
İLEM tek! İLEM
benim canım!"*

*"Batının mil çektiği
gözlerle görenlerden
Yıkanmış gönüller yeşerir
durur İlemden"*

*"Unutmadan öğrenilmez... Düşünce
kalıplarından çıkıyoruz artık"*

*Tardis.. Doktor Who..
Tahsin Görgün.. 'Büyük
Salon' makinesinde
Zaman yolculuğu
yapmak.. Bu devirde !"*

*"Sen İLEMLisin
BÜYÜK düşün"*

*"Aradığımı buldum...
Teşekkürler İLEM!"*

"İLEM tanış olmaktır, fevkalade güzel hocalarla tanıştırm."

*"Farklı bakış açılarıyla
yorumlamakta kararlıyız..!!"*

*"Şuurlu bir gençliğin
yetişmesinde katre misali
de olsa katkıda bulunma
bahtıyarlığına erişmek için
İLEM'deyim"*

*"İLEMLi dersan tanırırlar.
ilemli hava sahası."*

"İlem benim (A)İLEM"

*"Ben'le bilkuve ve bilfiil mücadele için İLEM
"Gençlikte köprübaşı" olmaya tâlip nesiller için İLEM"*

İHTİSAS PROGRAMI

İLEM İhtisas; Edebiyat, Eğitim, Felsefe, Siyaset, Tarih, Toplum ve Yönetim çalışma gruplarının katkılarıyla birlikte İhtisas Programı'nın sekizinci dönemini geride bıraktı. Ders, okuma grubu ve atölye programları ile üç boyutlu yapıdan oluşan İhtisas Programı dâhilindeki **dersler**, katılımcıların daha hususi alanlarda derinlemesine analizler ve yorumlar yapmasına imkan sağladı. Özgün yaklaşımların keşfedilmesini hedefleyen **okuma grupları** ile klasik ve güncel düşünürlerin eserleri okunarak, karşılıklı tahlil edildi. İhtisas Programı dâhilinde disiplinler sınırlardan bağımsız açılan **atölye çalışmaları** ile mevcut ilmi birikimi günümüz şartlarında derinlemesine analiz edebilme ve bunu müteakip nitelikli ürünler ortaya koyma çabası sürdürüldü.

Alphan Akgül
Betül S. Nizam
Mehmet Güneş

Edebiyat Kuramları Modernizm ve Sonrası - Ders
Klasik Türk Şiiri: 'Güzel'in Peşinde - Ders
Modern Türk Hikâyesi - Ders

Yusuf Alpaydın

İslam Eğitim Klasikleri Okumaları - Okuma Grubu

İbrahim Halil Üçer
M. Zahit Tiryaki
Kasım Küçükalp
Tahsin Görgün

İbn Sinâ Cevher Teorisi: Kategoriler Okumaları - Okuma Grubu
İbn Sinâ Psikolojisi - Ders
19. Yüzyıl Batı Düşüncesi - Ders
Bilim Felsefesi Okumaları - Okuma Grubu

Halil İbrahim Yenigün

Çağdaş Müslüman Siyaset Düşüncesi - I - Ders

Faruk Taşçı
Lütfi Sunar
Mustafa Tekin

Karşılaştırmalı Aile Yapısı - Ders
Batılı Modern Sosyal Teoride Temel Meseleler - Ders
İslam Düşüncesinde Sosyal İlimler - Kavramlar, Metinler - Ders

Abdülkadir Macit
Teyfur Erdoğan
Teyfur Erdoğan
Ertuğrul Ökten

Erken Dönem İslam Tarihi - Ders
İki Tarih Yöntemi Üzerine Yeniden Düşünmek Duygu Tarihçiliği ve Tarihte Karşılaştırma Sorunu - Ders
19. Yüzyıl Batı Düşüncesi - Atölye
14. Yüzyıl Anadolu'sunda Entelektüel Biyografi Yazımı Denemeleri: Cemaleddin Aksarayı - Atölye

Erkan Erdemir
Nihat Erdoğan

Eleştirel Yönetim Çalışmaları - Ders
Mesleki Kimliğin İnşası - Ders

Edebiyat Çalışma Grubu

Koordinatörlüğünü Berat Açıl'ın yürüttüğü Edebiyat Çalışma Grubu, Firdevs Bulut, Betül Nizam, Alphan Akgül, Mehmet Güneş, Şerif Eskin, Ali Büyükaşlan ve Dursun Öztürk'ün katkılarıyla çalışmalarına devam etmektedir. Çalışma grubu dil teorileri, Türk edebiyatı, Osmanlı edebiyatı, çağdaş roman ve hikâye, edebiyat kuramları alanlarına odaklanmaktadır. Grubun öncelikli amacı edebiyata konu olan belirli meselelerin estetik ve eleştirel bağlamda ele alınması, bu alanda çalışma yapan lisansüstü öğrencilerinin katkıları ile özgün edebiyat çalışmaları ortaya koymaktır. İkinci amacı İLEM'de akademik çalışmalar yürüten bir edebiyat çevresi oluşturmaktır. Bu amaçlar doğrultusunda her dönem Klasik Türk edebiyatı, modern Türk edebiyatı ve edebiyat kuramları alanlarında program açmayı bir ilke olarak benimseyen grup, 2015 Güz döneminde de bu konularda çalışmalarını sürdürmüştür. Güz döneminde Betül Nizam, Mehmet Güneş ve Alphan Akgül sırasıyla 'Klasik Türk Şiiri: "Güzel" in Peşinde', 'Modern Türk Hikâyesi' ve 'Edebiyat Kuramları: Modernizm ve Sonrası' programları ile çalışma grubuna katkı sağladılar. Klasik Türk Şiiri: "Güzel" in Peşinde dersi ile Klâsik Türk Şiiri'nin nasıl okunması gerektiği, okunurken nelerin göz önünde bulundurulması gerektiği hususunda

katılımcılara katkı sağlandı. Şiirin kelimeler ile mazmunlar çerçevesinde nasıl yorumlanacağı hakkında da bilgiler katılımcılar ile paylaşıldı. Modern Türk Hikâyesi dersinde modern Türk edebiyatından seçilen hikâye metinlerinden hareketle Türk hikâyeciliğinin gelişimi ve modern Türk hikâyeciliğindeki eğilimler üzerinde duruldu. Hikâyeler incelenirken edebiyat kurmalarından ve metnin içeriğine göre farklı disiplinlerden de yararlanıldı. Derste hikâye türündeki eğilim/yönelişler de ele alındı. Edebiyat Kuramları: Modernizm ve Sonrası dersinde katılımcılar, edebi eleştiri yöntemleri ve teknikleri hakkında bilgilendirilip, uygulamalarla katılımcılara öğrendiklerini pekiştirme imkanı sağlandı. Alana dair zengin bir kaynakça bilgisi aktarıldıktan sonra edebi bir metni yorumlamak, farklı farklı yönleri ortaya koyarak metne yorum getirmek nasıl olmaz ve nasıl olur'un deneyimi katılımcılar ile paylaşıldı.

Eğitim Çalışma Grubu

Koordinatörlüğünü Yusuf Alpaydın'ın yaptığı çalışma grubunda Ümmügül Betül Kanburoğlu, Arife Gümüş, Kurtuluş Öztürk, Mehmet Bahçekapılı, Akif Pamuk, Osman Hatun, Cihad Demirli ve Selami Kardaş üye olarak yer almaktadır. Çalışma grubunun temel amacı, öncelikle içinde yaşadığımız toplumun kültür ve değerlerine uygun, İslam ilim ve düşünce geleneğinden beslenen bir pedagojinin imkânı üzerine düşünce üretmektir. Eğitim düşüncesi ve eğitim politikaları alanlarında nitelikli akademik çalışmalar üretmek amaç dâhilindedir. Bu bağlamda çalışma grubunun hali hazırdaki ilgisi, eğitim alanındaki Türkiye'de ve dünyadaki mevcut durumu anlamaya ve anlamlandırmaya yönelik çalışmalar, alternatif bir pedagoji oluşturmaya yönelik kavramsal/kuramsal çalışmalar ve evrensel düzeyde çağın ihtiyaçlarına yanıt verme gayretinde olan pedagojik yaklaşımların üretilmesine yoğunlaşmaktadır. 2015 Güz döneminde Eğitim Çalışma Grubu, Yusuf Alpaydın ve Kurtuluş Öztürk koordinatörlüğünde "İslam Eğitim Klasikleri Okumaları" gerçekleştir-

di. Türkiye'de eğitim alanında yapılan çalışmaların, klasik dönemin eğitim düşüncesi ile modern eğitim teorileri arasında bağ kurma noktasında zafiyetinden hareketle, eğitim alanında çalışan araştırmacıların, kadim düşünceye daha fazla nüfuz etmelerine zemin oluşturacak teorik birikimi destekleyecek okumalar yapıldı. Okumalarda, eğitim ve öğretim adabı ve usulleri konusunda ön plana çıkan Müslüman düşünürlerin eserleri üzerinden klasik dönem İslam eğitim düşüncesine daha yakından nüfuz etmenin imkânları arandı. İncelenen eserlerde eğitimin amacı, müfredatta öncelikler ve sıralama, öğretme-öğrenme teknik ve yaklaşımları, öğretmen ve öğrenci nitelikleri ve öğretmen-öğrenci ilişkileri analiz edildi.

Felsefe Çalışma Grubu

İbrahim Halil Üçer koordinatörlüğünde, Ömer Türker, Zahid Tiyaki, Selami Varlık ve Oğuz Karasu'nun üye olarak çalışmalarını sürdürdüğü Felsefe Çalışma Grubu, temelde batı felsefesi, İslam felsefesi, bilim düşüncesi, bilim felsefesi ve düşünce tarihi konuları ekseninde şekillenen düşüncenin temel dinamiklerini ana kaynaklarından öğrenme, klasik metin okumaları gerçekleştirme ve bu alanlarda derinlikli vukûfiyet kesbetmek suretiyle günümüz dünyasını şekillendirmiş ve şekillendirmeye devam eden düşüncenin nüvesini layıkıyla idrak edebilme amacını taşımaktadır. Grup, güz dönemi dâhilinde 'İbn Sina Psikolojisi' ve '19. Yüzyıl Batı Düşüncesi' dersleri ile 'İbn Sinacı Cevher Teorisi: Kategoriler Okumaları' ve 'Bilim Felsefesi Okumaları'nı gerçekleştirdi. Tahsin Görgün ile birlikte gerçekleştirilen 'Bilim Felsefesi Okumaları', günümüz bilimsel faaliyetinin bilim tarihi içerisinde yaşadığı gelişmeleri ve gelişimini ortaya koyan etraflıca bir başlangıcın ardından yine bilim tarihinde önemli katkıları olan ve kendisi de metodolojik olarak ona yön vermiş isimlerden Imre Lakatos'un temel metinlerini okumak sureti ile tamamlandı. İbn Sinacı Cevher Teorisi: Kategoriler okumalarında, Aristo'nun mantık külliyesi, cevher, araz ve diğer yüksek cinsler, cevherin Aristo ve İbn Sina arasında geçirdiği değişimler,

Kasım Küçükalp

mantık ilminin mebadı' ve makâsıdı, İbn Sina'daki eş sesli, ayrık, eş anlamlı, türemiş, eşit anlamlı kelimeler, İbn Sina'nın bu konudaki orijinalitesi ve bu ayrımın cevher-araz konusundaki yansımaları ele alındı. 19. Yüzyıl Batı Düşüncesi dersinde haftalık okumalar, hoca tarafından derinlemesine incelenerek detaylandırıldı. Bu çerçevede kronolojik olarak Alman İdealizmi, Alman Romantizmi, Alman Tarih Ekolü, Hegel, Schopenhauer, Kierkegaard, Nietzsche ve Marx konuları işlendi. İbn Sina Psikolojisi dersinde İbn Sina'nın nefis teorisine dair yazdığı ilk kitap olan Mebhas an Kuva'n-Nefsaniyye (Makale fi'n-nefs ala sünneti'l-iẖtisar) adlı eser, nefis teorileri tartışmaları ekseninde okundu. Maddenin oluşum süreçlerinden başlanarak insani varoluşun nefis-beden birlikteliğini özlü olarak ele alan eser, katılımcıların klasik nefis teorisinin ana kavram ve problem alanlarını tanımasına imkân sağladı.

Tarih Çalışma Grubu

Abdülkadir Macit

Tarih Çalışma Grubunda Teyfur Erdoğan koordinatör, Halil İbrahim Erol, Ertuğrul Ökten, Ali Satın, Abdülkadir Macit ve Zeynep Güngördü üye olarak yer almaktadır. Grubun amacı mikro ölçekli tarih yazımı ortaya koymak ve bu noktada örneklik teşkil etmektir. Tarih yazımında günceli takip etmek ve buna uygun programları açmak grubun amacı dahilindedir. Bu bağlamda Güz döneminde çalışmalarını kavramlar tarihi odak olmak üzere tarih metodolojisi, duygu tarihçiliği, erken dönem İslam tarihi ve entelektüel tarih alanlarında sürdürdü. '14. Yüzyıl Anadolu'sunda Entelektüel Biyografi Yazımı Denemeleri: Cemaleddin Aksarayı' isimli atölye Ertuğrul Ökten yönetiminde çalışmalarına devam etti. Teyfur Erdoğan Tarih Atölyesi'nde ise Türk Kavramının Tarihi bağlamında yeni bir atölye çalışması yapıldı. Her iki atölye çıktısı da yayına hazırlanmaktadır. Güz döneminde grup tarafından 'Erken Dönem İslam Tarihi' ve 'İki Tarih Yöntemi Üzerine Yeniden Düşünmek: Duygu Tarihçiliği ve Tarihte Karşılaştırma Sorunu' isimli dersler açıldı. Erken Dönem İslam Tarihi dersinde İslam Tarihi'nin ilk dönemleri olan Hz. Peygamber, Hülefa-i Raşidin, Emeviler ve Abbasiler dönemleri; Müslümanların siyasi, idari, askeri, iktisâdî, dini ve ilmî yapıları üzerinden ele alındı. Adem Apak'ın İslam Tarihi eseri temerküzlüğünde muhtelif metinler ile çapraz okumalar yapılan derste, kronolojik bir sıra izlenerek seçilmiş tarihçilerin eserleri, tahlil edilip tartışılarak kavran-

Teyfur Erdoğan

maya çalışıldı. İki Tarih Yöntemi Üzerine Yeniden Düşünmek: Duygu Tarihçiliği ve Tarihte Karşılaştırma Sorunu dersinde duygu tarihçiliği ve tarihte karşılaştırma sorunu konuları dörder haftalık dilimlerde ele alındı. İlk olarak duygu tarihçiliğinin ele alındığı zaman diliminde öncelikli olarak duygu kavramının tanımı yapılarak duygu tarihçiliğinin ne olduğu sorusuna yanıt arandı. Yaşanmış duyguların kayda geçmiş izlerini ele alabilen duygu tarihçilerinin kaynakları arasında ise her türlü sembol, yazıt, kitabe, kartpostal, günlük, hatıra, tepkisel edebî eserlerin bulunduğu katılımcılar ile paylaşıldı. Tarihte karşılaştırma sorununun ele alındığı zaman diliminde günümüzde hala tartışmaya açık olan karşılaştırmalı tarihin bir yöntem mi yoksa bir yaklaşım mı olduğu meselesi ele alındı. Karşılaştırmalı tarihin tanımıyla beraber diğer birçok tarih türü hakkında da verilen bilgiler sayesinde bu farklı yöntemler arasında da bir karşılaştırma yapabilmenin imkanı ortaya kondu. Bu alanda da duygu tarihçiliğinde olduğu gibi pek çok sorun bahse konu edilerek bu sorunların her biri katılımcılara örnekler üzerinden aktarıldı.

Toplum Çalışma Grubu

Faruk Taşçı

Mustafa Tekin

Toplum Çalışma Grubu Lütfi Sunar'ın koordinatörlüğünde Alev Erkilet, Faruk Taşçı, Mahmut Hakkı Akın, Mustafa Tekin, Senanur Avcı Tosun, Latif Karagöz, H. Sümeyye Taşdelen ve Yunus Çolak'ın katkılarıyla çalışmalarını sürdürmektedir. Çalışma grubunun temel amacı toplumsal değişim, şehircilik, sosyal teori, sosyal politika gibi alanlarda bütüncül ve eleştirel bir perspektifte kuramsal ve uygulamalı çalışmalar yürütmektir. Çalışma grubu tarafından bu amaç doğrultusunda oluşturulan dersler, okuma grupları ve atölyelerde günümüz toplum bilimlerinin mevcut çerçevesi sorgulayıcı bir biçimde ele alınarak, alternatif bir bakışın kuramsal içeriği toplumun tüm katmanlarındaki izdüşümlerine bakılarak incelenmektedir. Toplum Çalışma Grubu, Güz döneminde, 'Batılı Modern Sosyal Teoride Temel Meseleler', 'Karşılaştırmalı Aile Yapısı' ve 'İslam Düşüncesinde Sosyal İlimler -Kavramlar, Metinler' dersleri ile ihtisas programına iştirak ettiler. Türkiye'de Sosyal Politikalar ve Türkiye'de Kentlerin Dönüşümü atölye katılımcıları 2015 yılı boyunca makale çalışmalarını sürdürdüler. İki dönemlik planlanan Batılı Modern Sosyal Teoride Temel Meseleler dersinin ilk döneminde Batılı sosyal teorinin temel meseleleri (doğal hukuk, sosyal sözleşme, ahlak, ilerleme, öteki, sömürge ve ütopya kavramları) eleştirel bir biçimde ele alınarak temel

Lütfi Sunar

metinler üzerinden okundu. İslam Düşüncesinde Sosyal İlimler -Kavramlar, Metinler- dersi de iki dönem olarak planlanan bir diğer dersti. Bu dönemde Kur'an- Kerim'den seçilen (Tevhid, Fıtrat, Cemaat/Cemiyet, Hikmet, Millet/Ümmet) kavramların tarih içerisinde büründüğü anlamlar ele alındı. Mezkur kavramlar, Batı'yla karşılaştırılmalı olarak -sosyal ilimler çerçevesinde- tartışılarak kavramların yeniden inşası noktasında izahlar yapmaya çalışıldı. Karşılaştırmalı Aile Yapısı dersi ile Batı'da ve Osmanlı'da aile yapısı bir tarihsel karşılaştırma şeklinde tartışıldı. Hıristiyanlık'ta, Yahudilik'te ve İslam'da aile yapıları karşılaştırıldı. Anglo-Sakson, İskandinav, Kıta Avrupası ve (Türkiye'nin de dâhil edildiği) Güney Avrupa ülkeleri ekseninde aile politikaları karşılaştırılarak aile kurumunun geleceği üzerine tartışıldı.

Siyaset Çalışma Grubu

Abdurrahman Babacan koordinatörlüğünde çalışmalarını yürüten Siyaset Çalışma Grubunun üyeleri arasında Halil İbrahim Yenigün, Süleyman Güder ve Ömer Faruk Uysal yer almaktadır. Genel itibariyle faaliyetlerini siyaset felsefesi, Türkiye’de İslamcılık, çağdaş Müslüman siyaset düşüncesi, politik kuramlar ve kavramlar üzerinde sürdüren grubun temel amacı, klasik dönem siyaset felsefesinden modern teorilere uzanan geniş bir yelpazede siyaset düşüncesini politik uygulamalar ile ele alıp ihtisas konusu haline getirmektir. Bu bağlamda grup siyaset çalışmalarının önemli bir alt dalı olan ekonomi-politik alanında da çalışmalar yapmak üzere hazırlıklarını sürdürmektedir. Bununla beraber, grubun hali hazırda yürütülen faaliyetlerinden olan ‘Çağdaş Müslüman Siyaset Düşüncesi’ dersi, iki dönemlik olarak planlanıp Güz döneminde dersin ilk bölümü açıldı. Bu dersin ilk bölümünde kısa bir arka plan bilgisinin ardından düşünürlere ait aslı kay-

naklar incelenerek ve tahlil edildi. Sonrasında, kronolojik bir sıra izlenerek Tahtavi, Hayreddin Tunusi, Afgani, Abduh, Mehmed Akif, Said Halim Paşa, Ahmed Hamdi Akseki, Reşid Rıza ve Ali Abdurrazık’tan birincil metinler takip edildi. Genel yaklaşım olarak siyasî ontolojik bir tahlil yöntemi kullanılarak, bu çerçevede mütefekkirlerin siyasî düşünceleri, varlık ve ahlâka ilişkin tasavvurlarıyla ilişkili biçimde ele alındı. Bu mütefekkir ve eserleri çerçevesinde inhitat, medeniyet, dinde aklın yeri, içtihad, şûra-demokrasi, sekülerlik, Müslüman birliği, hilafetin anlamı, özgürlük, esitlik ve adalet gibi kavram ve mes’elelerin günümüzde izleri sürüldü.

Yönetim Çalışma Grubu

Nihat Erdoğan

Koordinatörlüğünü Nihat Erdoğan'ın yürüttüğü çalışma grubunda Erkan Erdemir ve Ergin Garip üye olarak çalışmalarını sürdürmektedirler. Yönetim Çalışma Grubunun iki temel amacı bulunmaktadır. Birinci amaç; mevcut yönetim bilimleri anlayışlarının eleştirel olarak tartışılması ve İslam düşünce, tarih ve kültüründen hareketle yönetim bilimleri alanında özgün bilgi birikiminin oluşturulması çabası içinde olmaktadır. Çalışma grubunun ikinci amacı; yönetim bilimleri, örgütler, stratejik yönetim, örgütsel davranış, çalışma yaşamı, mesleki gelişim ve insan kaynakları alanlarında uzmanlaşmak isteyen lisansüstü öğrencileri ve araştırmacıların, akademik ve mesleki gelişimlerine özgün katkı sağlamaktır. Açılan ders ve okuma gruplarını takip eden katılımcıların sonraki dönemlerde açılacak atölyeler ile birikimlerini yayına dönüştürmeleri beklenmektedir. Grubun odaklandığı alanlar; Yönetim Düşüncesi, Yönetim Kültürü, Yönetim Psikolojisi, Örgüt Kuramı, Eleştirel Yönetim, Stratejik Yönetim, Örgütsel Davranış ve İnsan Kaynakları Yönetimidir. 2015 Güz döneminde kurulan grup mevcut yönetim bilimleri anlayışlarının eleştirel olarak tartışılması ve İslam düşünce, tarih ve kültüründen hareketle yönetim bilimleri alanında özgün bilgi birikiminin oluşturulması çabası içinde çalışmalarını yürüttü. Grup, 'Eleştirel Yönetim Çalışmaları' ve 'Mesleki Kimliğin İnşası' dersleri ile Güz dönemi programına katkı sağladı. Eleştirel

Erkan Erdemir

Yönetim Çalışmaları dersinde Eleştirel Teori: Eleştirel Yönetim Çalışmalarının (EYÇ) Felsefi Temelleri, Paradigmal Çerçeve: EYÇ'nin Epistemolojik ve Ontolojik Konumu, EYÇ'nin Temel Tartışma Konuları, İşletme Uygulamaları ve EYÇ, Araştırma Yöntemleri ve EYÇ ve son olarak EYÇ'nin Eleştirisi, İslam Düşüncesi ve Türkiye Bağlamı konuları haftalık olarak okunan metinler etrafında ele alındı. Mesleki Kimliğin İnşası dersinde, insan hayatında ekonomik gelir sağlamanın yanı sıra sosyal ve psikolojik etkilere de sahip olan "Meslek" ele alındı. Bugün ve gelecek planında önemli bir rol oynayan mesleğin seçim aşamasından başlayarak, terfi süreçleri, emeklilik sonrası dönemlerine kadar dikey aşamaları "teori ve ifade ettiği anlam" ve bu anlama ulaşmada kullanılan yöntem temelinde ders tamamlandı. Katılımcı bir anlayışla, 8 hafta boyunca devam eden dersin gelecek dönemde atölyeye dönüştürülerek, mesleki kimliğin inşa sürecinde başarılı olmuş öğretmen, akademisyen, girişimci ve fikir adamı otobiyografileriyle yayın ve panel hazırlık sürecine girmesi planlanıyor.

■ İki Cihan Âresinde: İbn Sina Felsefesinde Mütelaya/ Müfekkire ve Vehim

Mehmet Zahit Tiryaki, 12.09.2015

Değerlendiren: Elif Özbirecikli

Mehmet Zahit Tiryaki

Tiryaki, öncelikle tezinin iddiasını oluşturduğu bağlama dikkat çekmek amacıyla modern literatürden iki şairin dizelerine dikkat çekti. Bunlar İsmet Özel'in *Savaş Bitti* şiirinden bir bölüm ile Heidegger'in yorumu üzerinden Hölderlin'in *Sokrates ve Alcibiades* şiiri idi. Her iki metinde de düşünce ve yaşam arasındaki gerilime dikkat çeken Tiryaki, tezinde felsefede olduğu varsayılan aklın yaşama, tümel olanın tikele, soyut olanın somuta yeğ tutulması kabulünün geçerliliğini sorguladığını belirtti. Bağlamın zihinlerde yer etmesiyle birlikte sorunu tarihsel olarak geriye götüren Tiryaki, Antik Yunan felsefesinde ve devamında aklı olan ile duyusal olan arasındaki ilişkiden bahsederek İbn Sina'nın nasıl bir arka planla geleneği tevarüs ettiğini gösterdi.

■ Göz ve Kamera Bağlamında Görüntünün Gerçeklik, İktidar ve Bakış ile Olan İlişkisi

Eyüp Al, 19.09.2015

Değerlendiren: Gökhan Şener

Eyüp Al

Eyüp Al, "Göz ve Kamera Bağlamında Görüntünün Gerçeklik, İktidar ve Bakış ile Olan İlişkisi" başlıklı yüksek lisans tezini İlmî Etüdler Derneği'nde sundu. Üç bölümden oluşan tezin ilk bölümü görüntünün neliği, ikinci bölüm iktidar sorunu ve üçüncü bölüm sinemada bakışı içeriyor. Gerçeklik ile görüntünün gerçekliği arasındaki en asli fark ise, kamerayla birlikte deneyimsizliğin ortaya çıkmış olmasıdır. Eyüp Al'a göre insan, özünde varoluşsal bir varlık olup, kamera insanın özünü ortadan kaldırmaktadır. Daha açık bir ifadeyle kamerayla birlikte insan içinde bulunduğu şeylerle bir dışsallık ve deneyimden uzaklık ilişkisi içinde irtibat kurar hale geldi. Bu durumun kendisi de insanın özünü ortadan kaldırdığı için artık insandan bahsedemez bir hale geldik. Görüntüye bu şekilde yaklaşan Al, daha öncede ifade edildiği gibi durumun kendisi iradi eylemlerin bir sonucu değil, maruz kalınan bir şey olarak görüyor.

■ Darülfünun'da Ahlak Dersleri ve Ders Kitapları

Melek Yıldız Güneş, 03.10.2015

Değerlendiren: Betül Caba

Melek Yıldız Güneş, “Darülfünun'da Ahlak Dersleri ve Ders Kitapları” isimli yüksek lisans tezinin sunumunu İLEM'in ev sahipliğinde gerçekleştirdi. Güneş'in çalışması Osmanlı modernleşmesinin yükseköğretim alanına dair bir inceleme olması açısından önemlidir. Batılı tarzda bir öğretim tesis etmek amacıyla kurulan Darülfünun, yükseköğretim alanında Osmanlı için bir kırılma olarak görülmelidir. Ahlak dersleri bu kırılmayı açık bir şekilde göstermektedir. Ahlak eğitimi, talebenin bilgi eylem sürecine intikal ederek onun ahlak anlayışını şekillendiren bir eğitim sürecidir. Talebe yükseköğretimde bu eğitimi alarak bunu topluma taşımaktadır. Bu bağlamda Darülfünun'da yeni bir eğitim tarzı söz konusudur. Bu yeni eğitim tarzıyla ahlak eğitiminin üniversite düzeyinde nasıl üretildiği bu çalışmayla ortaya konulmuştur.

Melek Yıldız Güneş

■ Timurlular Sonrası Maveraünnehir Bölgesinin Hakimi: Şeybani (Özbek) Hanlığı (1500-1599)

Abdulkadir Macit, 17.10.2015

Değerlendiren: Yunus Ballı

İLEM'in ev sahipliğinde Abdülkadir Macit, “Şeybani Hanlığı (1500-1599)” adlı doktorasının sunumunu gerçekleştirdi. Macit, Osmanlı Devleti'ni ilmi ve tasavvufi olarak besleyen bir kaynak olarak Şeybani Hanlığı'nın ilim camiasının istifadesine sunulması ihtiyacının bu tezin hazırlanmasının esasını teşkil ettiğini ifade ederek sunumuna başladı. Nitekim bu kaynak, 16. yüzyılda bu manada dışarıya ihraç yapan konumdan büyük oranda uzaklaşmış, yani inkıza uğramıştır. Sunumda öncelikle Şeybani Hanlığı'nın tarihsel süreç ve coğrafya itibarıyla nereye tekabül ettiği ele alındı. Bu minvalde Şeybani Hanlığı tarihsel olarak sırasıyla Abbasiler, Harzemşahlar, Moğollar, Timurlular'dan sonrasına tekabül ederken; coğrafya olarak Maveraünnehir bölgesinde varlığını sürdürdüğü ifade edildi.

Abdulkadir Macit

■ Konfüçyanist Müslüman Âlimler ve Neo Konfüçyanist Perspektiften İslam'a Yaklaşımları

Esra Çifci, 31.10.2015

Değerlendiren: Hafsa Nur Aslanoglu

Esra Çifci

Bu konuyu çalışmaya lisans döneminde karar verdiğine değine- rek sunumuna başlayan Çifci, Çin'de çok farklı Müslüman grup- larının olduğunu, kendisinin ele aldığı 'Hui'lerin de bu grup- lardan birisi olduğunu belirtti. Çifci'nin sunum başında dikkat çektiği diğer bir konu Çin'deki bu gruplara mensup Wang Daiyu adındaki bir âlimin Konfüçyanist Müslüman olarak adlandırıl- masıdır. Bu isimlendirme kendi isimlendirmeleri mi yoksa Ba- tılıların onlara vermiş olduğu bir isim miydi? Biraz araştırma ile Wang'ın tek olmadığını fark eden Çifci, tezine bu isimlendir- menin nasıl olduğu, kimler tarafından verildiği gibi sorular ile başladığını ifade etti.

■ Tüketim Kültürü, Reklamlar ve Konut

Hümeysra Kılıç, 14.11.2015

Değerlendiren: Hanife Sümeysye Taşdelen

Hümeysra Kılıç

Kılıç, bireylerin kendi kimliklerini, bireysel ihtiyaçlar, zevkler ve modalar üzerinden tanımladığı ve bunun da günümüzdeki kapalı konut piyasasının hitap ettiği müşteri profilini anlamak adına önemli olduğunu belirtti. Kılıç, bireylerin prestij elde etme adına kapalı konut sitelerine yöneldiklerini ve kendilerini ait hissettikleri sınıfsal gruba dahil olma sürecini bu sitelerden konut olarak gerçekleştirmeye çalıştıklarını vurguladı. Küresel sermayenin Türkiye'deki merkezi olması ve büyük bir metropol olması, İstanbul'un bu tez kapsamında inceleme alanı olarak seçilmesinin en önemli nedeni olduğuna değindikten sonra, Türkiye'deki konut projelerinin 1950-60'lı yıllardan itibaren pazarlama yöntemleri ve tip olarak (1930-40/müstakil, tekil (modern), 1950-60/apartman ve 1980-90 sonrası/site) dönü- şümünden kısaca bahsetti.

■ Türkiye’de Kutuplaşma Tartışmaları: Toplumsal Yaşamda Değerlerin Değişimi

Lütfi Sunar & Yunus Kaya, 28.11.2015

Değerlendiren: Mehmet Şalak

İLEM İhtisas Çalışmaları etrafında yürütülen sunumlarda “Türkiye’de Kutuplaşma Tartışmaları: Toplumsal Yaşamda Değerlerin Değişimi” başlıklı bir makale sunumu gerçekleştirildi. Lütfi Sunar ve Yunus Kaya, Türkiye’de din ve sekülerleşme ekseninde iki toplumsal kesimin oluşumu, birbirleriyle münasebetleri ve kutuplaşma üzerine yaptıkları bu çalışmayı katılımcılar ile paylaştılar. Türkiye’de kutuplaşma tartışmalarının aslında 2000’li yıllarda daha çok arttığını ancak bunun geriye dönük izini sürebileceğimizi belirten Sunar, 1990’larda Refah Partisinin yükselişi sırasında benzer bir jargon ve analizin söz konusu olduğunu ifade etti. Ardından kutuplaşma çerçevesinde 1990’larda Türkiye’nin İranlaşacağı şeklinde bir söylem geliştirildiğini, 2000’lere gelindiğinde ise Türkiye’nin İranlaşmayacağı anlaşılınca biraz daha liberal kapitalizm endeksli Malezyalılaşma tezlerinin devreye sokulduğunu vurguladı.

Lütfi Sunar & Yunus Kaya

■ Türkiye’de 1980 Sonrası Piyasa Aklı - Siyasal Muhafazakârlık İlişkisi

Abdurrahman Babacan, 12.12.2015

Değerlendiren: Ahmet Fethi Gün

Abdurrahman Babacan, Marmara Üniversite’nde tamamladığı doktora tezinin sunumunu İlmi Etüdler Derneği’nde dinleyicilerle paylaştı. Tezde yer alan dört ana başlık, ilk ikisinde teorik-kuramsal tartışma ve analize yer verip; diğer iki bölümde ise teorik-tarihsel analiz; parti programları ve söylemlerin analizi; kurum raporları; konu dâhilinde 19 isimle derinlemesine niteliksel mülâkat detayları ile katılımcıların istifadesine sunuldu. Sunumun ilk kısmında piyasa kavramına ekonomik açıdan bakıldı. Daha sonra ise liberalizm ile kapitalizm arasındaki ilişkiye değinildi. Babacan, 19. yy. sosyo-ekonomik ve sosyo-politik dönüşümler, Sanayi Devrimi ve Fransız Devrimi’nin yaşattığı kırılmalar, kapitalizmin gelişim süreci, burjuva ideolojisinin iç dönüşümü, modern ideolojiler, liberalizmin yükselişi ve piyasanın kurumsallaşması süreçlerine değindi.

Abdurrahman Babacan

■ Direnişin Reklamı, Direnişin Markası: Görsel Kültürde Toplumsal Hareketler

Alparslan Nas, 26.12.2015

Değerlendiren: Şeyma Gül Durmuş

Direnişin Reklamı, Direnişin Markası: Görsel Kültürde Toplumsal Hareketler başlıklı sunumda Alparslan Nas, 2015'te Marmara Üniversitesi'nde tamamladığı doktora çalışmasının sunumunu gerçekleştirdi. Öncelikle esas soruları ve sorunsallaştırdıkları üzerinden tezi ve neden böyle bir konuyu çalışmayı tercih ettiğini açıklayan Alparslan Nas, ilişkilendirdiği kavram ve olgularla yeni bir alan açma amacıyla olan bir çalışma yaptığını belirtti. Toplumsal hareketin reklamı yapılabilir mi?, Toplumsal hareket markalanabilir mi? sorularıyla yola çıkarak hazırladığı tezinin diğer pek çok akademik çalışmada olduğu gibi cevaplar vermekten çok yeni sorular sorduğunu ifade etti. Her şeyin görselleştirildiği ve görselleşerek var olduğu günümüzde toplumsal hareketlerin de bundan payını aldığını söyleyen Nas'a göre, 2000'lerde görsellerin toplumsal hareketlere entegre edilmeye başlamasına şahit olduk. Bu dönemde toplumsal hareketler için adeta bir görselleşme zorunluluğu ortaya çıktığını belirtti.

■ Sudan İzlenimleri: Geçmişten Bugüne Sudan'da İslami Hareket

Vahdettin Işık, 05.12.2015

Değerlendiren: Ahmet Osta

Vahdettin Işık, Sudan'a gerçekleştirdiği ziyaret kapsamında gözlemlerini İLEM'de paylaştı. Hartum şehri izlenimleri üzerinden genel Sudan portresi çizerek yaşadığı tecrübelerini aktardığı konuşmasında Işık, İslam dünyasında yaşanan krizlerin nasıl atlatılabileceği sorusunun yanıtını arayarak, Türkiye'nin batı ve İslam dünyası arasında köprü kurmasında bu ülkelerin çok iyi tanınmasının rolüne değindi.

Sudan'ın köklü medeniyet havzasını oluşturan kadim zamana ait devletlerden olduğunu belirten Işık; İslam dünyasında parçalanma süreciyle birlikte Sudan'ın da köklü kopuştan nasibini alarak Osmanlı Devleti'nin iç karışıklıklarından etkilenip, İngiliz sömürgesinde hem ekonomik hem kültürel hem de siyasi olarak yıkıma uğradığını ifade etti.

Türkiye'nin bu tarz Ortadoğu ülkeleriyle öğrenci sirkülasyonu olmasının gerektiğine dikkat çeken Işık, bu durumun İslam Dünyasının I. Dünya harbiyle kesilen iletişiminin yeniden yapılandırılması için de büyük önem taşıdığına işaret ederek, bu yöndeki temenniler ile konuşmasını sonlandırdı.

İslam Düşünce Tarihi Yazımında Dönemlendirme Sorunu Seminerleri

İslam düşünce tarihinin, İslam düşünce geleneğine mensup kişilerce nasıl dönemlendirildiği de hesaba katılacak şekilde, söz konusu düşünce geleneğiyle uyumlu ve özgün kriterler etrafında nasıl dönemlendirileceği sorusuna “İslam Düşünce Tarihi Yazımında Dönemlendirme Sorunu Seminerleri” ile yanıt aranmaya devam edildi. Seminerlerin kitaba dönüştürülmesi ve seminerlerde ele alınan ve tartışılan konuların kalıcı hale getirilmesine yönelik çalışmalara da başlandı. Seminerler kapsamında Bahar döneminde Ömer Türker, Mustafa Demirci ve İhsan Fazlıoğlu konuşmalarını gerçekleştirdiler. Güz döneminde Lütfi Sunar ve Ekrem Demirli seminerlerin konukları arasında yer aldılar.

Lütfi Sunar, Batı Düşüncesinde Tarihsel Aşamalandırma: Modernitenin Dünya Tarihinde Konumlandırılması başlıklı konuşmasını gerçekleştirdi. Rönesans sonrası pek çok Batılı düşünür dünya tarihinin bölümlenmesi işiyle uğraşmıştı. Hümanizmanın kendisini düşünsel olarak temellendirdiği Yunan-Roma dünyası eski zamanlar, antik dünya olarak kodlanınca bu dönemden esinlenen ve bu dönemi “yeniden kuran” zaman da Yeni Çağ olarak adlandırılmıştı. Bu ikisi arasında kalan dönem de cahil ve karanlık bir dönem olarak Orta Çağ olarak adlandırmıştı. Böylece eski iyi ve onu takiben yeni iyi arasında kötü, karanlık bir dönem an-

layışı ile sonrasında başka referanslarla başka formlarda defalarca yeniden üretilecek üçlemeler başlamıştı. Vahşilik, barbarlık ve uygarlık kavramları etrafında oluşturulan insanlık tarihinin üçlü aşamalandırılması Aydınlanma düşüncesinde belirgindir. Buna göre belirli bir toplum tipine tekabül eden her bir aşamada insanlık yeni bir biçim almıştır. Vico için soyut olan aşamalandırma, Montesquieu için tarihsel olmaktan ziyade coğrafidir. Hume, Turgot, Adam Smith, Ferguson ve Condorcet ise tarihsel dönemleri ilerleme düşüncesi çerçevesinde zamansallaştırılmıştır. Daha sonra farklı şekillere bürünse de bu aşamalandırmalar modern toplumun dünya tarihi içinde konumlandırılmasında ve diğer toplum biçimleri ile mukayese edilerek anlamlandırılmasında hayati bir rol oynamıştır. Aynı zamanda dünya tarihinin dönemselleştirilme çabaları içerisinde Batı dışı toplumların tarih dışı kılınması da gerçekleştirilerek 19. Yüzyıl şarkiyatçılığının temeli meydana getirilmiştir.

Ekrem Demirli, Tasavvuf Tarihini Dönemlendirme Sorunu başlıklı semineri ile programın konusu oldu. Demirli'ye göre İslam düşünce ve ilim geleneği "Hakikatler sabittir, bilgi mümkündür" ilkesinden hareket eder ve bu ilkenin neticeleri

temelde din bilimleri ve felsefi bilimler şeklinde iki ayrı alandan takip edilebilir. Dolayısıyla din bilimlerine ilişkin tarihsel dönemlendirmeler bu tasnif üzerindeki soruşturmalara açığa çıkacaktır. Bu soruşturmalarda ilimlerin mesailinin değişip değişmediğine yönelik sorular belirleyici olmalıdır. Demirli'ye göre din ilimlerinin gelişim seyrini tespit ederken tarihsel dönemlendirme yapmak zorunda değiliz ancak bir dönemlendirme yapıyorsa bunun için çok ciddi nazari kırılmaların dikkate alınması gerekir. Bu yüzden ancak ilimlere ait mesail değiştiğinde dönemlendirmeden bahsedilebilir. Din bilimleri özelinde coğrafi bir ayrıma giderek Hicaz ve Hicaz sonrası dönem ayrımını yapan Demirli, kabaca hicri ilk iki yüzyılı kapsayan Hicaz sonrası erken döneme ait literatürün bilinmediğini vurgulamış ve bu durumun dönemlendirme konusunda sorun teşkil ettiğini belirtmiştir. Bu ilkeler ışığında Demirli, tasavvufun mesailinin "haller ve makamlar" bahsi olduğunu, dolayısıyla tasavvuf tarihine ilişkin bir değerlendirme için bu mesele üzerindeki kırılmaların tespit edilmesi gerektiğini belirtti. Demirli'ye göre bugün yaygın olarak kullanılan zühd dönemi, tasavvuf dönemi, tarikatlar dönemi, felsefi tasavvuf dönemi gibi sınıflandırmalar doğru yaklaşımlar sayılmaz.

Direnış ve İşgal Arasında Mültecilik Paneli 19 Aralık'ta düzenlendi.

Değerlendiren: Ahmet Osta, 19.12.2015

GENİŞ ARZ DAR SINIRLAR ARASINDA MÜLTECİLİK

Mültecilik meselesi günümüzde artık evrensel bir boyut kazandı. Tüm dünya coğrafyasında göç hadisesi bir sorun haline geldi. Son dönemlerde Ortadoğu'da özellikle Suriye'deki gelişmelerden sonra mültecilik ve mülteci hukuku gündemimizde önemli bir yer işgal eder hale gelmiştir. İLEM İhtisas Toplum Çalışma Grubu, mültecilik problemine işaret eden ve çözüm önerileri getirmeye çalışan bir panel düzenledi. Panel'de moderatör olarak Mustafa Tekin, konuşmacı olarak da Yusuf Adıgüzel, Necmettin Kızılkaya, Yusuf Çalışkan ve Ahmet Koyuncu yer aldılar.

Panelde ilk olarak Yusuf Adıgüzel konuştu. Konuşmasına göçün temel sebeplerini açıklayarak

başlayan Adıgüzel, bu problemin temelinde savaşların olduğunu, insanların savaşımlardan dolayı güvenliklerini kaybetmeleri sonucunda göçe mecbur kaldıklarını söyledi. Ardından Akdeniz'de, mülteci güzergâhlarını Batı Akdeniz, Orta Akdeniz ve Doğu Akdeniz yolu şeklinde tasnif etti. Batı Akdeniz yolu en kısa yoldur fakat İspanya çok sıkı korunduğu için çok tercih edilmemektedir. Libya üzerinden başlayan Orta Akdeniz yoluysa güvensizliklerle ve ölümle doludur. Geriye kullanıma uygun tek yol Yunanistan ve Türkiye üzerinden kullanılan ve çok açık deniz olmadığı için diğerlerine oranla daha güvenli olan doğu Akdeniz yolu kalmaktadır. Ortadoğu'daki savaş sebebiyle ülke-

lerini terk eden mültecilere yine Müslüman ülkeler sahip çıkmıştır. Ancak bugün problem olan ise bu ülkelerdeki insanlar değil Avrupa'ya Akdeniz üzerinden gitmeye çalışan Suriyelilerdir. Bu da bizim olaylara ne kadar batı merkezci baktığımızın bir göstergesidir. Avrupa'ya giden bu Müslümanların bu kadar problem oluşturmalarının sebebi oradaki demografik yapıyı çok fazla etkilemeleridir. Ayrıca Avrupa vatandaşlarının göçmenlerin sayısını olduğundan daha fazla şekilde algılamaları, göçmenlere karşı ırkçı bir tavrın gelişmesine sebep olmakta bu da Avrupa'daki sağ hareketlerinin popülerite kazanmalarına yol açmaktadır.

Oturumda ikinci olarak Necmettin Kızılkaya, mültecilik meselesini İslam hukuku ve tarihi tecrübe bağlamında değerlendirdi. İslam tarihinde göç hadisesi hicret ve muhacirlik kavramları çerçevesinde ele alındı. Muhacir gittiği yerin yabancı değil, oranın yerlisi olarak görünür. Bu ise hem giden hem de karşılayan tarafın psikolojisini ifade eder. Bu sebeple modern insanın göç hadisesine bakışıyla klasik dönem insanının göç hadisesine bakışı birbirinden farklılık gösterir. Klasik dönemde mülteciler için hukuk kitaplarında ayrıca bir başlık yoktur. Bunun sebebi ise bu meselelerin bir problem teşkil etmemesidir. Bu dönemde vatandaşlık tercihe dayalı bir kurumdur. Çünkü o dönemde dini tercihe göre dünya tasavvuru oluşturulmaktadır. Eğer kişi Müslüman ise kendini mevcut bulunduğu yerden daha güvende hissedeceği başka bir Müslüman ülkeye gitme hakkına sahiptir. Necmettin Kızılkaya bunu “doğal vatandaşlık” olarak isimlendirir. Gayri Müslimler içinse “eman” kavramı vardır. Eğer biri, bir devletten eman talebinde bulunursa sebebine bakmadan bunun kabul edilmesi lazımdır. Zira ayet ve hadislerde bu konu hakkında açık ifadeler yer al-

maktadır. Bu açıklanan teorinin tarihi tecrübemizde pratiğe dökülmüş hallerini bulmak mümkündür. İspanya'dan Osmanlı'ya olan göçler bunun en büyük örneğidir. Günümüzde mülteci problemine sağlıklı bir çözüm bulunamamasının temel sebeplerinden biri de geçmişte bu konuyla alakalı tecrübelerin değerlendirilmemesidir. Mültecilerle alakalı tecrübesi en fazla olan coğrafyanın İslam coğrafyası olmasına rağmen bu meseleye çözüm getirememesi tarihten faydalanmamasından kaynaklanmaktadır.

Üçüncü olarak meselenin hukuki boyutunu değerlendirmek için Yusuf Çalışkan sunumunu gerçekleştirdi. Türkiye'nin göçün transit bir konumundayken göçün hedefi haline geldiğini söyleyerek sözlerine başlayan Yusuf Çalışkan, mültecilik meselesinde en fazla külfeti Türkiye'nin üstlendiğini belirtti. Suriyelilerin göçünden sonra mevzuatta çeşitli düzenlemelerin yapıldığını fakat bu düzenlemelerin eksik olduğunu ifade etti. Cenevre antlaşmasından dolayı Türkiye şu anda sadece Avrupa'dan gelen kişileri mülteci kabul etmektedir. Dünyada teorik olarak mülteci hakları çok iyi fakat bunun pratikteki yansıması hiç iç açıcı değildir. Türk hukukunda mültecilik statüsü sadece ferde verilmektedir. Kitlelere topluca mülteci statüsü verilmemektedir. Şu anda Türkiye'de bulunan Suriyelilerin statüsü ise şartlı mültecidir. Mevcut yasalarla vatandaşlık almaları çok zordur. Fakat ilerleyen dönemde yasa değişikliğiyle bu mümkündür. Yusuf Çalışkan sözlerini noktalarlarken önemli olanın insanlık olduğunu ve teori-deki güzelliklerin pratiğe yansıtılması gerektiğini söyleyerek konuşmasını tamamladı.

Son olarak Ahmet Koyuncu, göçmen meselesinin Türkiye'ye artılarını ele aldı. Ona göre genelde

böyle meselelerin hep olumsuz tarafları göz önüne çıkmaktadır. Bu olumsuz tarafların en önemlisi kültür farklılığıdır. Zira bizim Araplara bakışımızı ulus devlet şekillendirdiği için pek de olumlu değildir. Fakat bu farklılığa bir olumsuzluk olarak bakmak yerine kültürel zenginlik olarak bakmak daha yapıcı bir tavidir. Sorun olarak görülen diğer mesele ise gelen Suriyeli vatandaşların Türklerin iş hakkını elinden gasp ettiği iddiasıdır. Fakat bu iddia da büyük ölçüde doğruları yansıtmamaktadır. Ayrıca Suriye'den buraya gelen nitelikli iş gücü de Türk ekonomisi için bulunmaz fırsattır. Gelen sermayedarlar da burada çeşitli yatırımlar yaparak ekonomiye büyük katkılarda bulunmakta ayrıca bu sermayedarların Afrika ve Ortadoğu'daki bağlantıları sayesinde Türkiye'nin ihracat ve ithalat bölgesi genişlemektedir.

Sonuç olarak mültecilik meselesine, merkezi-ne ümmet şuuru yerleştirilmiş bir bakış açısıyla bakmamız gerekmektedir. Bu problemi resmi mevzuatlarla teoride geliştirmek yerine pratik uygulamalarının arttırılması ve geçmişteki tecrübeden de faydalanılması gerekmektedir.

İSLAM AHLÂK DÜŞÜNCESİ PROJESİ ÇALIŞMALARI SÜRÜYOR

Ahlâk alanında önemli adımların atılmasına öncülük eden İslam Ahlâk Düşüncesi Projesi 2015 yılı itibariyle birçok çalışmaya daha imza attı. Önümüzdeki dönemde takipçilerini çeşitli yayınlarla buluşturacak olan projede, faaliyetlerin yanısıra yayın süreçleri de devam etmekte.

Ahlâkî Müeyyide Üzerine Konuşmalar Yıl Boyunca Devam Etti

Bu dönemde projede ahlâk felsefesinin temel problemlerinden birisi olan ahlâkî yaptırımın mahiyeti ve ahlâkın içerisinde ne düzeyde yer alacağı meselesine dair “Ahlâkî Müeyyide Üzerine Konuşmalar Dizisi” düzenlendi. Proje içerisinde ayda bir olacak şekilde periyodik olarak düzenlenen bu konuşmalarda Eylül ayından itibaren İhsan Fazlıoğlu, Cafer Sadık Yaran ve Ayhan Bıçak yer aldı. Bu konuşmaların metinleri halihazırda yayıma hazırlanıyor.

Ahlâkî Müeyyide Üzerine Konuşmalar’ın Eylül ayından itibaren devam eden altıncı konuşmacısı İstanbul Medeniyet Üniversitesi Felsefe Bölümü’nden İhsan Fazlıoğlu’ydü. “Ahlâkî Zorunluluğun İlkesi Nedir?” başlığıyla sunumunu gerçekleştiren Fazlıoğlu, “doğal ahlâk” kavramı-

nın tanımını yapmanın yeni bir imkanı olup olmadığını sorguladı.

Ahlâkî Müeyyide Üzerine Konuşmalar’ın yedinci oturumu 21 Ekim’de Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nden Cafer Sadık Yaran’ın “Ahlâkî Müeyyide: Çoklu, Güçlü, İlkeli” başlıklı sunumuyla gerçekleştirildi. Yaran konuşmasında üç boyutlu olmayan bir müeyyide anlayışının ahlâklılığı tüm boyutlarıyla kapsayamayacağını iddia etti.

Dizinin Kasım ayında yapılan sekizinci ve son oturumu İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü’nden Ayhan Bıçak’ın konuşmasıyla gerçekleştirildi. “Ahlâkî Eylem Nedir?” başlıklı konuşmasında Bıçak, ahlâk-din-hukuk ilişkilerini irdeleyerek ideal bir müeyyide olup olamayacağını sorguladı.

İslam Ahlâk Projesi Ekibi Osmanlı Araştırmaları Kongresi'ne Katıldı

Daha önce tahkik, çeviri, telif gibi çeşitli çalışmaların gerçekleştirildiği projede ahlâk literatürüne dair katkılar verilmeye devam ediyor. Bu amaçla İslam Ahlâk Projesi Ekibi 14-17 Ekim'de Sakarya Üniversitesi'nde gerçekleştirilen Osmanlı Araştırmaları Kongresi'ne katıldı.

Oturum başkanlığını proje koordinatörü Ömer Türker'in yaptığı sunumlarda, projede yaptığı çeşitli çalışmalarla ve çevirilerle yer alan Mustakim Arıcı, "Celâlzâde Mustafa'nın Mevâhibü'l-Hâllak'ında Siyaset Ahlâkı" başlıklı sunumunu gerçekleştirdi. Tebliğinde Osmanlı döneminde yazılan önemli bir ahlâk ve siyaset metni olan bu eserin, kavram ve meselelerini karşılaştırmalı olarak inceleyen Arıcı, metnin kendisinden sonraki eserler için de belirleyici özelliği olduğunu söyledi.

İkinci konuşmacı olan proje koordinatör yardımcısı Kübra Bilgin Tiryaki ise "Ahlâk-Adudiyye Şerhleri Bağlamında Peygamberin Ahlâkî Hayatın Oluşumundaki İnşa Edici Rolü" başlıklı tebliği sundu. Tiryaki bu sunumda, Seyyid Şerif Cürcânî'nin ameli yetkinliğin elde edilmesi açısından Peygamber'in konumuna dair yaklaşımının, Ahlâk-ı Adudiyye şerhlerinde teorinin altında yatan ana kabul olduğunu iddia etti.

Bir diğer konuşmacı olan Melek Yıldız Güneş ise "Adududdin el-İcî'nin Ahlâk Risalesi ile Emrullah Efendi'nin İlm-i Ahlâk Ders Notunun Fikri Takip Açısından Mukayesesi" başlıklı tebliğini sundu. Bu çalışmada klasik bir ahlâk eserinin kavramlarının "vazife ahlâkı"nı merkeze alan bir çerçevede nasıl yorumlandığını ortaya koydu.

Son konuşmacı ise Mervenur Yılmaz oldu. Yılmaz "Ahlâk-ı Adudiyye Şerhleri Bağlamında Erdemlerin Ontolojik Konumu" başlıklı çalışmasında hem Yunan hem de İslam felsefesinde meselenin teorik arka planına değinmesinin ardından erdemlerin ontolojik konumunun şerhlerde ne şekilde ele alındığına dikkat çekti.

Menâhicü'l-Ahlâki's-Seniyye Çalıştayı Gerçekleştirildi

İslam Ahlâk Düşüncesi Projesi kapsamında Ahlâk-ı Adudiyye şerhlerinin birçoğu yayımlanmış bulunmaktadır. Proje içerisinde mevcut literatürle irtibatlı çalışmalar sürdürülmektedir. Bu bağlamda sözkonusu geleneğin devamı olarak sayılabilecek önemli bir 16. yüzyıl ahlâk eseri olan *Menâhicü'l-Ahlâki's-Seniyye fî Mebâhicü'l-Ahlâki's-Sünniyye* adlı esere dair 25 Aralık 2015 tarihinde bir çalıştay gerçekleştirilmiştir.

Esere dair ayrıntılı bir sunum hazırlayan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden Osman Demir, eserin genel sistematigi, hece harfleri üzere düzenlenmesi, farklı yöntemleri birleştirmesi, oldukça geniş bir kaynak yelpazesine sahip olması, rivayet merkezli bir yöntemi ve didaktik tarzı tercih etmesi vb. sebeplerin risaleyi dönemi itibarıyla özgün kıldığı ve bu açıdan çok yönlü incelenmesini gerektiğini belirtti. Çalıştay katılımcı müzakereleriyle devam etti.

Proje Yayın Çalışmaları

İslam Ahlâk Düşüncesi Projesi'nde 2015 yılı içerisinde Hümeysra Özturan tarafından hazırlanan Ahlâk Felsefesinin Temel Problemleri: Seçme Metinler adlı çalışma yayımlandı. Temel başvuru kaynağı olacak bu kitap; ahlâk düşüncesi içerisinde ele alınan problemler ve o problemler merkezinde ortaya konulmuş temel metinlerden seçme pasajların yer aldığı bölümlerden oluşmaktadır. Okuyucu ve öğrencilerin üst düzeyde istifadesinin amaçlandığı çalışma, bütünlüklü bir ahlâk felsefesi okuması vermektedir.

Yayıma Hazırlanan Eserler

■ Taşköprülüzâde'nin Ahlâk Teorisi

Mustakim Arıcı

Proje içerisinde yayımlanacak olan bir diğer çalışma, Mustakim Arıcı tarafından hazırlanan "Taşköprülüzâde'nin Ahlâk Teorisi" adlı kitaptır. Taşköprülüzâde'nin eserlerinde yer alan ahlâk tartışma ve yaklaşımlarını ortaya koyma ve analiz etmeyi amaçlayan bu eser, Taşköprülüzâde külliyyatı ve dönem düşüncesine ışık tutacak mahiyete sahip.

■ İslam Ahlâk Düşüncesi Katalogu (2 Cilt)

İbrahim Halil Ayten & Duygu Miyase Şimşek

Projenin ilk döneminde 12-19. Yüzyıllar arasında yer alan ahlâk eserlerinin kataloglarının tamamlanmasının ardından, ikinci dönemde 8-11. Yüzyıllar arasında yer alan eserler bu çalışmaya dahil edilmiştir. Böylece başlangıcından günümüze gelinceye kadar bütüncül bir ahlâk eserleri kataloğu hazırlanmış olacaktır. Bu çalışma ile ilk defa, İslam düşüncesinde yer alan bir disiplinin yazma halinde bulunan eserleri araştırmacıların kullanımına sunulacaktır.

■ İslam Düşüncesinde Mizac Teorileri

Kübra Bilgin Tiryaki & M. Zahit Tiryaki (Ed.)

İslam ahlâk düşüncesinde mizac, ahlâkî yapı ve eylemlerde etki eden unsurlardan birisi olarak kabul edilmektedir. Doğal bir yapı olan mizacın ahlâkla olan ilişkisini anlamak için hazırlanan bu çalışma, projede gerçekleşen yuvarlak masa sunumlarının bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır.

■ İslam Düşüncesinde Ahlâkî Önergelerin Kaynağı

Eşref Altaş & Mervenur Yılmaz (Ed.)

Gerek günlük olaylarda gerekse de felsefi bir meselede ahlâka konu olan şeyleri ele alırken zaman zaman onların hangi ana kaynaktan alındığını sorgularız. Bu kitapta projede gerçekleşen ahlâkî önergelerin kaynağına dair sunumların makaleleri yer alacaktır.

■ Ahlâk ve Müeyyide

Ömer Türker (Ed.)

Ahlâkın uygulanması sözkonusu olduğunda müeyyide kaçınılmaz olarak ortaya çıkmaktadır. Ahlâk ve müeyyide ilişkisinin belirginleştirilmesi ve ahlâkta nasıl bir müeyyide olması gerektiğine dair soruların cevaplanmaya çalışıldığı Ahlâkî Müeyyide Üzerine Konuşmalar dizisindeki sunumlar, Ahlâk ve Müeyyide başlığı altında kitaplaşmaktadır. Bu çalışma ile ahlâkın en tartışmalı alanlarından birisine dikkat çekilmesi ve tartışmalara yön verilmesi hedeflenmektedir.

■ Fahreddin er-Râzî'nin Teleolojik Ahlâk

Ayman Shihadeh (Çev. Selime Çınar & Kübra Şenel)

Proje kapsamında yayımlanacak bir diğer çalışma, Ayman Shihadeh tarafından yazılan ve müteahhir dönemin merkezi ismi Fahreddin er-Râzî'nin ahlâk düşüncesini ele alan "The Teleological Ethics of Fakhr al-Din al-Razi" adlı eserin tercüme edilmesi olacaktır. Selime Çınar ve Kübra Şenel tarafından çevrilen kitabın, sene sonunda yayımlanması hedeflenmektedir.

Ahlâk ve Başkası Çalıştaylarının 2. si Gerçekleştirildi

İslam Ahlâk Düşüncesi Projesi kapsamında İLEM Felsefe Çalışma Grubu Ahlâk ve Başkası konulu bir çalıştay dizisi başlatmıştı. Dizinin ilk çalıştayını “Ahlak ve Öteki” başlığı altında 11 Nisan 2015 tarihinde İLEM Merkezinde gerçekleştirilmişti. İkinci çalıştay ise 7 Kasım 2015 tarihinde, “Ahlak ve Başkası Çalıştayını” ismiyle 29 Mayıs Üniversitesi’nde düzenlendi.

Çalıştayda, mezkûr amaca yönelik olarak, öncelikle Uludağ Üniversitesi’nden Kasım Küçükalp “Ötekine Yönelik Etik Refleksiyonun İmkânı Olarak Dekonstrüksiyon” başlıklı bir sunum yaptı. Bu sunumda dekonstrüksiyon kavramını derinlemesine ele alan Küçükalp, bu kavramın öncelikle ilk veya son söz olarak kendi kendine yeterliliğin ortadan kalkması anlamına geldiğini ifade etti. Daha sonra Derrida’nın dekonstrüksiyon anlayışından bahsederek, ona göre bu kavramın bizatihi tanımlanamaz olduğunu belirtti. Adı koyulan her şeyin, belirli bir varlık inşasına karşılık geldiğini ve adlandırma eyleminin belirli bir güç ve otoriteyi de beraberinde getirdiğinin altını çizmiştir.

29 Mayıs Üniversitesi Felsefe bölümünden Ayhan Çitil, “Leyla, Mecnun, Mevla ve Tekillik (Singularity)” başlıklı sunumunda tekillik kavramını merkeze aldı. Ahlak tecrübesinin en önemli boyutlarından birinin, kişinin başkası ile ilişkisi olduğunu ve başkasının varlığını kabul etmenin çok ciddi felsefi sorunlara temel hazırladığını ifade etti. Çünkü başkasının varlığını kabul etmek, “bir şeyi kendi kılan nedir?” sorusunun cevaplanabilir olmasını öngörmektedir. Buradan hareketle Çitil, konuşmasında Leyla ve Mecnun hikayesini örnek vererek kendindeliğin farkındalığı üzerinden Mevla’ya kavuşma temasını işledi.

İstanbul Üniversitesi Sosyoloji bölümünden Lutfi Sunar, “İskoç Ahlak Teorisi ve Öteki: Aydınlanma ve Avrupamerkezci Modernitenin Oluşumu”

başlıklı sunumunda modernitenin bugünkü kopuşlarını İskoç ahlak teorisyenlerine borçlu olduğumuzu ifade etti. İskoç ahlakçıların doğu ve öteki hakkındaki birikmiş bilgileri teorize edip, ilerlemeci dünya tarihine yerleştirerek modernitenin kurulmasına katkı sağladıklarına dikkat çeken Sunar; 17. yüzyıldan itibaren batı düşüncesi ve siyaset dünyasına aktarılan bilginin kullanılması ile birlikte meseleler doğuya, İslam’a, Çin ve Hint’e referansla anlatılmaya başladığını belirtmiştir. Sunar sunumunda özellikle modern toplumun öteki üzerine inşa edilmesine dikkat çekti. Çalıştayda üç konuşmanın tamamlanmasının ardından, son oturumda katılımcılar söz aldı ve üç metin ile ilgili kanaat, değerlendirme ve eleştirilerini paylaştılar.

TAŞKÖPRÜLÜZÂDE PROJESİ'NDE BÜYÜK İLERLEMELER KATEDİLDİ

Taşköprülüzâde Projesi kapsamında, Ebu'l-hayr İsâmuddin Ahmed Efendi (ö. 1561) veya bilinen ismiyle Taşköprülüzâde'nin henüz yazma hâlinde bulunan, kelam, felsefe, tasavvuf, mantık, dil ve tefsir gibi alanlarda yazılmış eserlerinin neşri, tercümesi ve değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu anlamda pek çok aşamadan oluşan Taşköprülüzâde Projesi, Taşköprülüzâde'nin söz konusu yazma eserlerinin (1) bir atölye dahilinde okunması; (2) tahkik edilerek neşre hazırlanması; (3) tercüme edilmesi; (4) bu eserler hakkında değerlendirci metinler yazılması gibi başlıklardan oluşmaktadır. Bunun yanında (5) Tûsî'nin *Tecridü'l-itikad*, İsfehani'nin *et-Tesdid* ve Cürçânî'nin *Haşiyetü't-tecrîd* gibi eserlerinin neşir ve tercümesi de projenin kapsamı içindedir. Ayrıca proje sonunda (6) bir "XVI. Yüzyıl Osmanlı Düşünce Hayatı ve Taşköprülüzâde" çalıştayı düzenlenmesi; (7) bu çalıştay metinleri etrafında dört edisyon eserin [kelam, felsefe, dil ve mantık] hazırlanması hedeflenmektedir.

Taşköprülüzâde Projesi'nde İLEM ve İSTEV arasında protokol anlaşması yapıldı.

Taşköprülüzâde Projesi güz döneminde oldukça verimli bir dönem geçirdi ve projeye ilgili yeni bir iş birliği gerçekleştirildi. Taşköprülüzâde Projesi vesilesiyle İlmi Etüdler Derneği (İLEM) ve İlmi, Sanat, Tarih, Edebiyat Vakfı (İSTEV) arasında tanışma ve iş birliği toplantısı İLEM'in ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Taşköprülüzâde Projesi etrafında gelişen birlikteliğin ilerletilerek karşılıklı tanışıklığa vesile olması ve bu birlikteliğin bir protokol anlaşması ile netleştirilmesi için düzenlenen toplantıya, İLEM ve İSTEV'in yönetim kurulundan önemli isimler ve projenin yürütücüsü hocalar katıldı.

Toplantıda Lütfi Sunar, İLEM'in kuruluş sürecini, amaçlarını, yürüttüğü faaliyetleri anlatarak derneği tanıttı. Ardından Gül Zülfikar, İSTEV'le ilgili bilgiler verdi ve vakfın serencamını yürütülen çalışmalara da değinerek anlattı. Bunun ardından İhsan Fazlıoğlu ve İbrahim Halil Üçer, Taşköprüzâde Projesi'ni tanıttılar ve projenin aşamalarından bahsettiler. Söz konusu proje kapsamında ne gibi ortaklıklar kurulabileceği adına görüşlerini paylaştılar. Proje çerçevesinde gelişen İLEM ve İSTEV arasındaki ortaklığın bir protokol anlaşması imzalanarak netleştirilmesinde karar kılındı.

Tanışma toplantısının İLEM ve İSTEV arasındaki ilmi ortaklık adına güzel bir başlangıç olmasını ve bu birlikteliğin Taşköprüzâde Projesi'nin nüveleriyle kuvvetlenmesini temenni ediyoruz.

Taşköprülüzâde Projesinde önümüzdeki süreçte;

Proje kapsamında tahkik ve tercümesi düşünülen yazma eserlerin pek çoğunda tamamlanma aşamasına gelindi. Bu anlamda güz döneminde Abdullah Yıldırım *Nüzhetü'l-elhâz*'i; Ahmet Faruk Güney *Ecellu'l-*

mevâhib'i; Berra Kebekçi *Risâle fi şerhi'l-âdâb'i*; Cahid Şenel *Tebyin'i*; İbrahim Halil Üçer *en-Nehel ve'l-alel fi tahkiki aksami'l-ile'i* ve *Mechul-i mutlak'i*; İhsan Fazlıoğlu *Vücud-i zihni risalesi'ni*; Kübra Şenel *Ravzu'd-dekâik'i*; Mehmet Özturan *Risâle fi haddi't-tâmm ve Tasavvur ve tasdik risalesi'ni*; Zahit Tiryaki *Kavâidu'l-hamliyyât'i*; Sami Turan Erel *Es-Saâde el-Fâhire'yi*; Müstakim Arıcı *El-Hilâfetü'l-insâniyye'yi* ve Murat Kaş *Er-Risaletü'l-Camia'yı* tamamladı. Söz konusu eserlerin editör kontrolü ve tashihleri yapıldıktan sonra Şubat ayı itibarıyla basım süreçlerinin başlatılması hedeflenmektedir. Bunun ardından geride kalan metinlerin Mart ayında bitirilmesi ve basıma gönderilmesi ön görülmektedir. Ayrıca *Tecrid* şerhi ve haşiyesiyle ilgili çalışmalar daha uzun boyutlu olup, çalışmaların Ağustos ayına kadar tamamlanması planlanmaktadır.

Taşköprülüzâde'nin eserleriyle ilgili bu çalışmalar tamamlandığında, Nisan ayında tanıtım toplantısı düzenlenerek, Mayıs ayında çalıştay ilan edilecektir. Aralık ayında da Taşköprülüzâde'yle ilgili çalıştayın yapılması hedeflenmektedir.

Uzun soluklu bir çaba ve gayretin neticesinde gelişen Taşköprülüzâde Projesi'nin en önemli aşamalarından olan metinlerin tahkiki ve tercümesiyle ilgili kısmı önemli ölçüde tamamlandı. Gerekli kontrol ve tashihlerin ardından şimdiye kadar gün yüzüne çıkmayan Taşköprülüzâde'nin pek çok eseri raflarda yerini alacaktır.

İSLAM BİLİM VE DÜŞÜNCE ATLASI PROJESİ TÜM HIZIYLA DEVAM EDİYOR

İslam bilim ve düşünce tarihine ışık tutacak olan İslam Bilim ve Düşünce Atlası Projesi, tüm hızıyla birinci aşamasını tamamlamaya yaklaşıyor.

Söz konusu proje kapsamında H. II./M. VII. asır ile H. XIV./M. XX. asır arasında yaşamış yaklaşık 350 filozof, kelamcı, dilbilimci ve sûfi etrafında, mekân-tarih-öğreti-ekol değişkenleri dikkate alınarak bir İslam bilim ve düşüncesi atlası oluşturulması amaçlanmaktadır. Web tabanlı bir program dahilinde dijital ortamda sunulacak bu proje, aynı zamanda İslam Bilim ve Düşünce Atlası adıyla kitap olarak da yayımlanacaktır.

İki aşamadan oluşan projenin ilk aşamasında, İslam düşünürlerinin hayatları, öğretileri ve eserleri, önemli İslam şehirleri, temel kurumsal yapılar ve karakteristik sanat eserleri zaman çizelgesi

ve harita yardımıyla web tabanlı bir programda bütünleşik olarak sunulacaktır. Ardından projenin ikinci aşamasında bu bilgilerin de yardımıyla İslam bilim ve düşüncesinin temel dönemleri, alanında yetkin hocaların değerlendirmeleriyle görsel içeriği zengin bir kitap dahilinde yayımlanacaktır.

İslam Bilim ve Düşünce Atlası Projesi, İslam düşüncesi tarih yazımı ve öğretiminde mekân ve zaman bilincini dikkate alan bütüncül bir perspektif oluşturmak; İslam düşüncesinde önemli yere sahip düşünür, şehir ve kurumları web tabanlı bir program vasıtasıyla sunmak ve söz konusu düşünürlerin hayatları, öğretileri, eserleri ve etkileriyle ilgili bilgiler vermek; İslam düşünce tarihinin genel hatlarını, farklı seviye ve alandaki okurlara

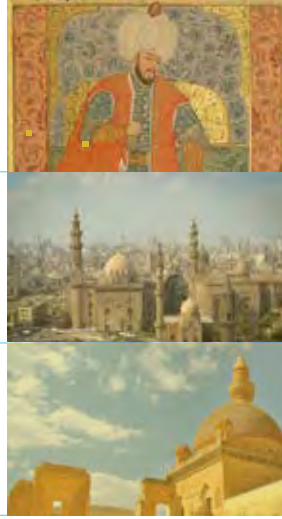

350 İSLAM ALİMİ

70 İSLAM ŞEHİRİ

75 İSLAM DÜŞÜNCE TARİHİ

ARAŞTIRMA KURUMU

Bu amaçlar doğrultusunda, İslam Bilim ve Düşünce Atlası Projesi'nde Güz dönemi itibariyle projenin birinci aşamasını tamamlamak adına önemli bir aşama katedildi. Web programının tasarlanması büyük ölçüde tamamlandı ve program üzerinde iyileştirmeler devam ediyor. Proje yürütücülerinin, web sitesini daha kapsamlı ve faydalı hâle getirmek adına düzenli toplantıları devam etmektedir.

görsel araçlar yardımıyla göstermek; İslam tarihinde önemli yere sahip filozof, mutasavvıf, kelimacı ve fakihler arasındaki ilişkileri saptamak ve söz konusu ilişkiler ağını görsel verilerle sunmak; seçilen önemli 50 düşünürle ilgili uzmanların sunumu çerçevesinde videolar hazırlamak ve bunları web programı üzerinden erişir hâle getirmek; İslam felsefe ve bilim tarihinin özellikle lisans seviyesindeki öğretimine pedagojik açıdan katkı sağlamak gibi amaçlar gütmektedir.

Bunun yanında program dahilinde sunulacak olan içerik yazılarının yüzde yetmişinden fazlası araştırmacılardan edinilmiş, geri kalanının da Ocak ayı itibariyle tamamlanması planlanmaktadır. Proje dahilinde görev alan 22 araştırmacıdan 17'si çalışmalarını tamamlamış, diğerleri de projenin tamamlanabilmesi adına tüm enerjileriyle çalışmalarına devam etmektedir.

Eş zamanlı olarak gelen verilerin web ortamına girişine başlanılmış; bu aşamanın Ocak ve Şubat ayında bitirilmesi hedeflenmektedir. Bu süre zarfında projenin önemli bir kısmını oluşturan düşünürlerle ilgili videolar da belirlenen yönergeler dahilinde bitirilip siteye koyulacaktır. Tüm bu süreçlerin ardından projenin ilk aşamasını tamamlamak adına web programı nihayete erdirilecek; veri girişleri tamamlanacak; ve Mart ayında web programının tanıtımı yapılacaktır. Projenin ilk aşamasının tamamlanmasından sonra halihazırda kitapla ilgili yürütülen çalışmalar hızlandırılarak, Haziran ayında İslam Bilim ve Düşünce Atlası kitabı basıma hazırlanması hedeflenmektedir.

İSLAMCI DERGİLER PROJESİ İLK AŞAMASI TAMAMLANDI

dergilere dair düzenlenen sempozyum, kitap ve websitesi çalışmalarını nihayete erdirmiştir. Dergilerin erişilebilen tüm sayılarının taranarak kataloglanıp, her sayıya dair detaylı künye ve içerik bilgisinin dijital ortama aktarılmasıyla hazırlanan websitesi tamamlanmıştır. Bugüne kadar 4000 sayıda dergi içeriği kataloglanmış ve sanal ortama aktarılmıştır.

Türkiye’de İslamcılık düşüncesini ilk kez dergiler üzerinden ele alan İslamcı Dergiler Projesinde ilk aşama sona erdi. Projenin ilk aşamasında 1960-1980 arası döneme yoğunlaşıldı. Vahdettin Işık koordinatörlüğünde 2003 senesinde başlayan “Türkiye’de İslamcılık Düşüncesi” atölyesinin kısa sürede kapsamlı bir projeye dönüşmesiyle hızlanan çalışmalar yakın zamanda meyvelerini verdi. Uzun süredir büyük emekler vererek süreci devam ettiren proje ekibi, belirlenmiş 50 kadar dergiyi kataloglama ve dijitalleştirme süreçlerini tamamlamış; bu

İslamcı Dergiler Projesi Websitesi

Araştırmacıların proje kapsamında yürütülen çalışmalara birinci elden ulaşmasını sağlamak amacıyla hazırlanan websitesi kullanıma açıldı. İDP (İslamcı Dergiler Projesi) isimli websitesi araştırmacılara, dergilerin katalog bilgilerine tüm detaylarıyla ulaşma imkânı sunuyor. Yine site kapsamında, araştırmacıların, özellikle 1960-1980 yıllarında İslamcı dergilerde aktif rol almış yazarlara, şairlere, düşünürlerle erişimini sağlamak adına muhte-

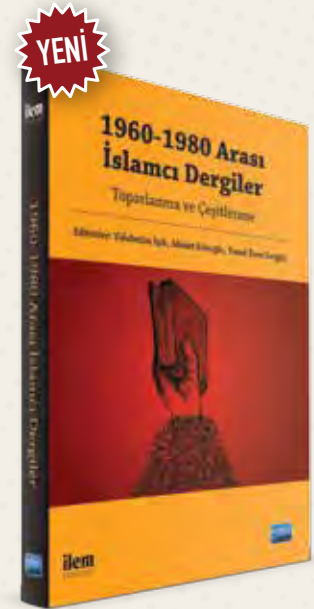
lif şahıslara ait biyografilerin bulunduğu bir bölüm düzenlendi. Proje ile alakalı gelişmeler de bundan sonra websitesi üzerinden güncel olarak duyurulabilecek.

Tüm dergilerin ulaşılabilen tüm sayıları için gerçekleştirilen kataloglama çalışması ve bunların sanal ortama taşınması sayesinde araştırmacılar websitesi yardımıyla çok çeşitli başlıklarda katalog taraması yapma imkânına sahip olacaklar. Dergi adı, dergi sayısı, yayın yılı, yazar adı, yazı başlığı, yazı türü, anahtar kelime vb. gibi birçok arama kısıtıyla hazırlanan “katalog arama” bölümü sayesinde araştırmacılar mevzu bahis dergilerin içeriklerine en kolay şekilde ulaşabilecek. Ayrıca dergilerin dijital ortama aktarılması ile elde edilen ‘pdf’ ve ‘jpeg’ uzantılı dosyalardan oluşan arşiv de, İLEM dernek merkezinde araştırmacıların faydasına sunulacak.

“Türkiye’de İslamcı Dergiler 1960-1980” Kitabı yayıma hazırlanıyor.

Mart 2015’te gerçekleştirilen İslamcı Dergiler Sempozyumu’nda sunulan çalışmaların kalıcı olması ve kitlelere ulaşması adına, sempozyumla aynı başlığı taşıyan bir kitap çalışması yapıldı. Kitapta, sempozyum dâhilinde çalışmalarını sergileme imkânı bulan yirmi üç kişinin, muhtelif dergiler hakkındaki yazılarına yer verildi. Metinler tebliğlerden daha kapsamlı ve yetkin hâle getirilmesi açısından tekrar tekrar gözden geçirildi ve proje Yusuf Enes Sezgin editörlüğünde basıma hazırlandı. Söz konusu metinler dönemin bütününe ilişkin bir pencere aralayarak, kendilerinden önceki çoğu bilgiyi tashih etme ve yeniden gözden geçirme imkânı sunacak.

Projenin ilk aşamasının tamamlanmasıyla, Sempozyum kitabının ve websitesinin duyurulması ve tanıtımı amacıyla 20 Şubat 2016’da İLEM’de projenin lansmanı yapılması planlanmaktadır.

İkinci Aşamada Neler Olacak?

İslamcı Dergiler Projesi ilk aşamasını nihayete erdirdikten sonra hız kesmeden yola devam ediyor. İkinci aşamada 1908-1960 seneleri arasındaki dönemde neşredilmiş İslamcı dergiler araştırma konusu edilecek. Bu dönemde çıktığı tespit edilen yaklaşık 40 dergiden günümüze ulaşmış olanlarına dair detaylı bir çalışma yapılması öngörülmüyor. Yine kataloglama, dijitalleştirme ve websitesi aracılığıyla bu dergiler ulaşılabilir hâle getirilecek.

Projenin ikinci aşamasında, bilhassa söz konusu dönemi ilgilendiren konferans dizileri, konuşmalar ve röportajlarla çalışma daha ilerilere taşınacak ve sonraki dönemlerde İslamcılık ve İslamcı Dergiler üzerine çalışacak kişiler için kalıcı ürünler bırakılmaya çalışılacaktır. Bu bağlamda, İslamcı toplulukların toplumsal hafızasındaki kopuklukların birleştirilmesi, boşlukların doldurulması için mütevazı bir katkı sağlamak gayesiyle İslamcı Dergiler Projesi kapsamındaki çalışmalar ve ürünleri araştırmacıların faydasına sunulmaya devam edecektir.

Osmanlı Kitap Kültürü Projesi'nin Kapanış Toplantısı Gerçekleştirildi

Berat Açıl'ın 2012'de Osmanlı kitap kültürüyle ilgili verdiği derslerle temelleri atılan Osmanlı Kitap Kültürü Projesi'nin kapanış toplantısı İLEM'de kıymetli hocaların katılımıyla gerçekleştirildi. Projenin serencamını anlatan Berat Açıl, proje kapsamında ne tür faaliyetlerin yapıldığını aktardı.

Açıl kitap kültürü üzerine başlayan derslerin, Carullah Efendi Kütüphanesi'ne yönelmesiyle; onun 2200'den fazla eserde on bini geçen derkenar notlarının derlenmesi, tasnifi, farklı alanlarda tahli- li, panel, sempozyum, sergi, kitap, web-sitesi, akademik makaleler gibi çalışmalar doğrultusunda gelişen projenin, hem Osmanlı kitap kültürü hem de Cârullah Efendiyle ilgili yapılacak yeni çalışmalarla desteklenmesi gerektiğini ifade etti. Toplantıya katılan hocalardan da proje kapsamında elde edilen verilerin farklı çalışmalarla desteklenmesi yönünde gayretleri istirham edildi. Katılımcıların görüşleri, konunun ehemmiyeti ve çalışmaların devam etmesi üzerinde birleşti.

Osmanlı Kitap Kültürü Projesi'nin kapanış toplantısı, ulaşılan malzemeyi ve yapılan çalışmalarını tanıtmak; bunun üzerinden Yüksek Lisans ve Doktora düzeyinde yeni çalışmalarını teşvik etmek kararı üzere tamamlandı.

İslam İktisadı Atölyesi IV'ün Hazırlıkları Başladı

İLKE İlim Kültür Eğitim Derneği, İlmi Etüdler Derneği (İLEM) ve Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği'nin (İGİAD) birlikte düzenlediği İslam İktisadı Atölyesi IV, 2-3 Nisan 2016 tarihlerinde "İslam İktisadı Perspektifinden Sosyal Adalet" başlığı ile İstanbul'da gerçekleştirilecek. İstanbul Üniversitesi İslam İktisadı ve Finansı Anabilim Dalı'nın ev sahipliğinde gerçekleştirilecek atölyede sosyal adalet başlığı etrafındaki meseleleri İslam iktisadı perspektifinden ele alan tartışmalar yürütülmesi hedefleniyor.

Böylece dünyanın dört bir tarafında çalışmalar yapan akademisyenleri bir araya getirerek mevcut sosyal ve iktisadi adaletsizliklerin sebeplerinin gerçekçi ve derinlikli bir şekilde irdelenmesi ve İslami ilkelere dayalı bir sosyal adalet anlayışının teorik zemininin nasıl oluşturulacağı, hangi alternatif mekanizmaları içereceği ve ne gibi somut çözümler üretilebileceği üzerine kolektif bir çalışma yapılması amaçlanıyor.

Bu sene yurt içinden gelen başvuruların yanında Cezayir, Avustralya, Bangladeş, Nijerya, ABD, Hırvatistan, Almanya, Estonya, İtalya, Katar, Suudi Arabistan, Pakistan, Malezya, Endonezya, İngiltere, Filistin, Norveç, Lübnan, Fas, Tunus, Hindistan gibi birçok ülkeden 96 kişinin başvurusunu alan Atölye Bilim Kurulu, titiz bir değerlendirme süreci sonrasında 30 metin için ön kabullerini açıkladı. Şubat ayında kesin kabüllerin açıklanmasıyla birlikte ayrıntılı atölye programı Mart ayında araştırmacıların ve ilgililerin dikkatine sunulacak.

IPN İLEM Politika Notları

İLEM POLİTİKA NOTU

Güncel Meselelere Dair Analizleri Yaygınlaştırmaya Devam Ediyor

IPN 6: Seçim Beyannamelerinde Asgari Ücret: İnsani Ücret Açısından Bir Değerlendirme

İskender Gümüş

Kırklareli Üniversitesi'nde Öğretim Üyesi olan İskender Gümüş bu politika notuyla 7 Haziran 2015 genel seçim öncesi farklı siyasal partiler tarafından hazırlanan seçim beyannamelerindeki asgari ücret vaatlerini değerlendirdi.

Gümüş, seçim beyannamelerindeki sosyal politika vurgusunun önemini dile getirirken; önümüzdeki dönem mecliste temsil edilecek olan CHP, MHP, HDP ve Ak Parti'nin seçmen kitlesinin ciddi bir kesimini oluşturan asgari ücretliler için öne sürdüğü vaatlerin imkanlarını da tartışmaya açtı. Asgari ücretin yalnız devlet tarafından değil, tüm tarafların, işçi-işveren ve devletin ortak mütabakatıyla belirlenmesi gerekliliğini vurgulayan Gümüş, asgari ücret tartışmalarını insani ücret bağlamında ele alarak, kurulacak olan hükümet politikalarına bu perspektiften katkı sağlamaya çalışıyor.

IPN 7: Yükseköğretimde Mevcut Durum ve Öneriler: Genişlemeden Gelişmeye Geçiş İmkânı

Arife Gümüş

Yeni eğitim-öğretim yılının başlangıç arefesinde, Arife Gümüş yükseköğretimdeki gelişmeleri değerlendiren bir Politika Notu kaleme aldı. Yükseköğretimde Mevcut Durum ve Öneriler: Genişlemeden Gelişmeye Geçiş İmkânı başlıklı yazıyla Gümüş, Türkiye yükseköğretiminin mevcut verilerini analiz ederek, yükseköğretimde özellikle son yıllarda görülen sayısal artışı değerlendirdi. Yükseköğretimin temel bileşenlerini oluşturan üniversite, öğrenci ve öğretim üyesi istatistiklerini baz alarak yapılan çalışmada, üniversitelerin bilimsel yayın performansları ve dünya genelindeki konumları incelendi. Yükseköğretimin güncel durumunun mercek altına alındığı çalışma aynı zamanda kalite odaklı bir yükseköğretim sistemi inşa edilmesi, nicel ve nitel büyümenin eş zamanlı gitmesi hedefiyle gelecek projeksiyonlara dair değerlendirmeler ve önerilerde de bulunuyor.

IPN 8: Türkiye’de Vakıf Üniversitelerinin Mevcut Durumu ve Geleceği

Zafer Çelik

Zafer Çelik bu politika notuyla vakıf üniversitelerinin yüksek öğretimdeki yerini, yönetim yapıları, yasal dayanakları, finansmanı, akademik performansları, eğitim kalitesi bağlamında, ilgili istatistiki veriler doğrultusunda değerlendirdi. Çelik, bu notta Türkiye’de hızlı bir şekilde büyüme gerçekleştiren vakıf yükseköğretim kurumlarının yapısı, mevcut durumu, kalitesi, karşılaştığı güçlükleri inceleyerek, bu kurumların Türkiye yükseköğretim sistemi içinde daha etkin ve etkili yer edinebilmesi için önerilerde bulunuyor.

IPN 9: Konut Fiyatlarındaki Kaynak Tahsisatı ve Gelir Dağılımı Üzerindeki Etkileri

Murat Taşdemir

Murat Taşdemir bu politika notunda konut piyasası ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi değerlendirdi. Konut piyasasındaki gelişmeler değerlendirilirken kısa dönemli etkilerden ziyade uzun dönemli sonuçlara odaklanılması gerektiğine dikkat çeken Taşdemir, konut piyasasındaki gelişmelerin, üretimde kullanılan kaynakların tahsisatını etkileyerek uzun dönemde ekonomik büyümede belirleyici bir rol oynayabileceğini vurguluyor. Konut fiyatlarındaki uzun dönemli reel artışların ortaya çıkarabileceği sosyal ve ekonomik sorunlara da değinen Taşdemir, konut piyasasına dair geliştirilecek olan politikalarda dikkat edilmesi gereken hususlara dair somut önerilerde bulunuyor.

İnsan ve Toplum Dergisi'nin 9. ve 10. Sayıları Yayımlandı

İLEM'in Türkiye'deki ilmi-akademik tartışmalara dinamik ve özgün katkılar sunmak, eleştirelliğin zeminini ve disiplinlerarası irtibatı kurarak bütünlüklü bilgi üretme gayesiyle 2011 yılında yayın hayatına başlayan İnsan & Toplum Dergisi'nin 9. ve 10. sayıları yayımlandı.

Sosyal bilimler, beşeri bilimler ve dini ilimler alanından makale, değerlendirme makalesi ve değerlendirme yazılarına yer veren derginin 9. sayısında 6 makale; 10. sayısında ise 7 makale ve 1 değerlendirme makalesi yer alıyor.

9. sayıda yer alan makaleler:

İsmail Çağlar - *Obedience or Resistance: Muslim Conception of Time as a Reaction to the Authoritarian Turkish Modernization*

Görem Bora Zencirkıran - *Batı'da Mülkiyet Kavramının Dönüşümü*

Hamdi Çilingir - *Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır'ın Gözüyle Osmanlı Son Dönemi Vakıf Meseleleri*

Mehmet Özay ve Ekrem Saltık - *The Myth and Reality of Rukiye Hanım in the Context of Turkish Malay Relations (1864-1904)*

Özcan Güngör - *Değişim ile Takiyye Arası Nusayriler/ Arap Aleviler*

Edip Asaf Bekaroğlu - *Post-Laik Türkiye?: AK Parti İktidarları ve Güncellenen Laiklik Sözleşmesi*

10. sayıda yer alan makaleler:

Atilla Doğan ve Haluk Alkan - *Perception of Society and Democracy in Ottoman Liberal and Socialist Thought*

Ayşe Polat - *A Conflict on Baha'ism and Islam in 1922: Abdullah Cevdet and State Religious Agencies*

Ayşegül Sili Kalem - *Türk Çayına Süt Katmak: Londra'da Yaşayan Göçmenlerin Gündelik Hayatları*

Betül Avcı - *Dinler Tarihçisinin Anlamayı Hedefleyen Bir İmanlı Olarak Portresi: Joachim Wach*

Seriyye Akan - *Polanyi'nin Modern İktisatın İnsan Anlayışına Eleştirileri*

Markos Troulis - *Beyond the Gas Trade: The Structural Determinants of Russo-Turkish Relations*

Havva Çaha - *Engellilerin Toplumsal Hayata Katılmasına Yönelik Politikalar: Türkiye, ABD ve Japonya Örnekleri*

Berat Açı - *Akl-ı Selimden Zevk-i Selime: "Edebiyat" Kelimesinin İlk Kullanımı ve Anlamı*

Değerlendirme Makalesi

M. Fatih Güvendi - *Türkiye'de Eğitim Alanında Çalışan STK'ların 4+4+4 Eğitim Sistemi Bağlamında Hazırladıkları Raporlarda Din Eğitime Yaklaşımlarının Değerlendirilmesi*

İnsan ve Toplum Dergisi özgün makalelerin yanı sıra, akademik paylaşımı, kümülatif bilgi birikimini ve birbirine konuşan müşterek akademik ortamı mümkün kılmak üzere kitap değerlendirme yazılarını da önemsemektedir. Bu doğrultuda derginin 9. sayısında 12 kitap değerlendirmesi ve 10. sayısında 9 kitap değerlendirme yazısına yer verilmiştir.

İnsan ve Toplum Dergisi'nde yayımlanan yazılarına ulaşmak ve dergi hakkında daha ayrıntılı bilgi edinmek için www.insanvetoplum.org sitesini ziyaret edebilir, sorularınız veya yazı gönderimi için editor@insanvetoplum.org adresiyle irtibata geçebilirsiniz.

Nazariyat Artık İLEM Tarafından Yayımlanacak!

2014 yılında İhsan Fazlıoğlu editörlüğünde Libronet tarafından yayımlanmaya başlayan ve altı ayda bir Türkçe ve İngilizce olarak neşredilen uluslararası hakemli bir dergi olan *Nazariyat: İslam Felsefe ve Bilim Tarihi Araştırmaları Dergisi* 3. sayısından itibaren İlmi Etüdler Derneği (İLEM) tarafından yayımlanmaya başladı.

İhsan Fazlıoğlu, Ömer Türker, Ömer Mahir Alper, M. Cüneyt Kaya, Eşref Altaş, Rahim Acar, İshak Arslan ve İbrahim Halil Üçer gibi isimlerin katkısıyla çıkmaya devam edecek olan *Nazariyat*, İslam felsefesi, kelâm, nazarî tasavvuf ve bilim tarihi alanlarında özgün araştırma yazıları ile birlikte metin neşirleri ve kitap değerlendirmelerine yer vermektedir. *Nazariyat*'ın hedefi, genel olarak İslam düşünce tarihindeki nazarî geleneklerin, özel olarak da klasik sonrası döneme ait bilimsel birikimin keşfi, incelenmesi ve yeniden yorumlanmasına katkıda bulunmaktır.

Kuruluşundan itibaren, İslam düşünce geleneğinin keşfi ve yeniden hayat bulmasına katkıda bulunmayı amaçlayan İLEM, *Nazariyat* ile birlikte bu alandaki çalışmalarını ikmal edeceğini temenni ediyoruz.

Nazariyat'ı incelemek ve önceki sayılarını okumak için nazariyat.org sitesi ziyaret edilebilir, yazı göndermek ve katkı yapmak için editor@nazariyat.org adresini kullanabilirsiniz.

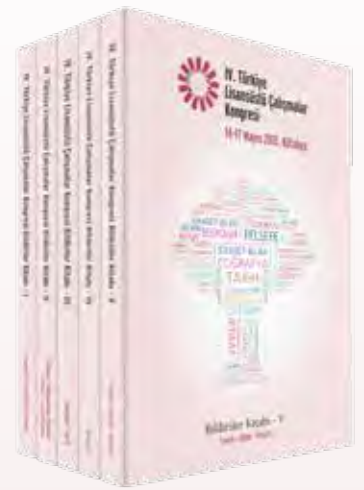

Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi IV. TLÇK Kitabı 5 Cilt Olarak Yayımlandı

14-17 Mayıs 2015 tarihleri arasında İlmi Etüdler Derneği (İLEM) ve Dumlupınar Üniversitesi İslam Medeniyeti Uygulama ve Araştırma Merkezi (DİMAM) işbirliğiyle Kütahya'da gerçekleştirilen IV. Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi'nde Türkiye'nin farklı üniversitelerinden genç akademisyenler biraraya gelerek sosyal bilimler alanında 2 gün boyunca 32 oturumda sunumlarını gerçekleştirmişti.

Kongrede sunulan tebliğlerin kongre mekânıyla sınırlı kalmaması idealinden hareketle, 112 bildiri metni kongre sonrasında hakemlik ve editörlük süreçlerinden geçirilerek 5 cilt halinde "IV. Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi Bildiriler Kitabı" adıyla hazırlanmıştır. Sosyoloji, Şehircilik ve Mimari, Siyaset Bilimi, Uluslararası İlişkiler, İktisat, Edebiyat, Tarih, İlahiyat, Felsefe, Eğitim Bilimleri, İletişim ve Sosyal Politika disiplinleri altında derlenen metinlere ulaşabilirsiniz.

Kongre sonuçlarının yer aldığı bu çalışmanın akademik camiaya özgün katkılar sunmasını, lisans ve lisansüstü çalışmalarına kaynak teşkil etmesini temenni ediyoruz.

ilâhiyat
sosyoloji
sanat
işletme
tarih
sosyal politikalar
siyaset bilimi
mimari ve yapılarık
iletişim
sosyoloji
hukuk
eğitim
edebiyat
sosyoloji
felsefe

hukuk
eğitim
uluslararası ilişkiler
siyaset bilimi
felsefe
mimari ve yapılarık
sosyoloji
edebiyat
eğitim
işletme
sosyal politikalar
tarih
ilâhiyat
iletişim
siyaset bilimi

V. TLÇK

Hazırlıkları Sürüyor

sosyoloji
hukuk
edebiyat
eğitim
hukuk
sosyoloji
iletişim
mimari ve yapılarık
siyaset bilimi
sosyal politikalar
tarih
işletme
sanat
sosyoloji
ilâhiyat

siyaset bilimi
işletme
ilâhiyat
sanat
sosyal politikalar
işletme
tarih
eğitim
edebiyat
sosyoloji
felsefe
siyaset bilimi
uluslararası ilişkiler
eğitim
hukuk

Bu yıl beşincisi düzenlenecek olan Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi 12-15 Mayıs 2016 tarihlerinde Isparta'da gerçekleştirilecektir. 15 Aralık 2015 itibariyle V. TLÇK için özet gönderimi sona ermiş ve toplamda 900 başvuru alınmıştır. 900 özet metin hakemler tarafından değerlendirilmiş ve 336'sı önkabul almıştır. Özetleri kabul edilen yazarların tam metin göndermeleri için son gün 28 Şubat 2016 olarak belirlenmiştir.

TÜBİTAK tarafından desteklenen ve İlmi Etüdler Derneği (İLEM) ve Süleyman Demirel Üniversitesi iş birliğiyle düzenlenen kongre için kurumsal sponsorluk görüşmeleri kapsamında Atatürk Kültür Merkezi başkanlığına proje dosyası gönderilmiş ve Ocak 2016'da sonuçlanması beklenmektedir.

Ayrıca her sene olduğu gibi bu sene de TÜBİTAK Yurt İçi Bilimsel Etkinlik Düzenleme Desteğinden yararlanmak için proje başvurusunda bulunulmuş ve şubat ayının ikinci haftasında sonuçlanması beklenmektedir.

VI. Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi 2017'de Muş'ta Düzenlenecek

İlmi Etüdler Derneği (İLEM) organizatörlüğünde her yıl farklı bir üniversitede gerçekleştirilen Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi'nin (TLÇK) altıncısı 11-14 Mayıs 2017 tarihinde Muş Alparslan Üniversitesi'nde gerçekleştirilecektir.

İlmi Etüdler Derneği (İLEM) ve Muş Alparslan Üniversitesi iş birliği ile gerçekleştirilecek olan kongre her yıl başta TÜBİTAK olmak üzere yerel yönetimler tarafından da destek görmektedir.

Muş Alparslan Üniversitesinde düzenlenecek olan VI. Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi'nin önemli tarihleri şu şekildedir:

Özet Gönderimi için Son Tarih: 30 Kasım 2016

Kabul edilen Özetlerin İlanı: 31 Aralık 2016

Tam Metin Gönderimi: 28 Şubat 2017

Kabul edilen Bildirilerin İlanı: 30 Mart 2017

Kongre Programının İlanı: 5 Nisan 2017

Kongrenin Düzenlenme Tarihi: 11-14 Mayıs 2017

Seçilmiş Tebliğlerin Yayımlanması: 01 Ağustos 2017

III. Uluslararası İLEM Yaz Okulu'na bu yıl 13 farklı ülkeden 45 katılımcı iştirak etti

Dünyanın birçok ülkesinden, çok sayıda akademisyenin katıldığı Uluslararası İLEM Yaz Okulu'nun bu yıl 3.sü düzenlendi. Her yıl düzenlenen ve uluslararası akademik paylaşıma katkı sunmayı hedefleyen Uluslararası İLEM Yaz Okulu, bu yıl "İslam Dünyası'nda Sosyal Adalet ve Yoksulluk/ Social Justice and Poverty In Muslim World" başlığı etrafında 1-9 Ağustos 2015 tarihleri arasında Konya'da gerçekleştirildi.

"İslam Dünyasında Sosyal Adalet ve Yoksulluk" teması ile yapılan duyuruya 54 ülkeden toplam 228 başvuru yapıldı. Başvuruların hemen hepsinin nitelikçe güçlü olmasına rağmen bu metinler arasından programa, 13 farklı ülkeden 45 katılımcı kabul edildi.

54
ülke
başvurusu

228
toplam
başvuru

13
ülke
kabulü

45
katılımcı

Yaz okulu kapsamında her yıl olduğu gibi uluslararası alanda isim yapmış hocalar ders verdi. Yaz Okulu kapsamında bu yıl Columbia Üniversitesinden Hamid Dabashi tarafından gerçekleştirilen “Günümüz İslam Dünyasında Sosyal Adalet” isimli dersle sosyal adalet kavramı irdelendi. Carleton Üniversitesinden Özay Mehmet’in gerçekleştirdiği “Müslüman Toplumlarda Büyüme, Paylaşım ve Sosyal Adalet: Eleştirel Bir Değerlendirme” başlıklı derste ise Müslüman toplumlardaki mevcut durum üzerine eleştirel bir değerlendirme gerçekleştirilerek, olabilecek çözüm önerileri üzerine katılımcılarla çeşitli tartışmalar üzerinden sosyal adalet ve fakirlik kavramları tartışıldı. Yaz okulunun son iki gününde ise derinlemesine olarak hukuk, ekonomi ve kalkınma gibi konulara ayrıldı. Bu kapsamda Oxford Üniversitesinden Adeel Malik “Hukuk, Ahlaki Ekonomi ve Kalkınma” başlıklı dersinde gerek Osmanlıdan günümüze gerekse mevcut durumda gerçekleşen ekonomik koşullar hakkında yorum ve eleştiri getirdi. Konya Necmettin Erbakan Üniversitesinden Murat Çemrek “Küreselleşme İslam Dünyasını Nasıl Dönüştürdü?: Avantajlar ve Dezavantajlar”, İstanbul Ticaret Üniversitesinden Halil İbrahim Yenigün de “Çağdaş Müslüman Siyaset Düşüncesi” başlıklı dersleri verdiler.

9 gün süren program boyunca alanında uzman hocaların verdiği dersler ve farklı başlık altında düzenlenen atölyelere ek olarak toplam 10 oturumda katılımcıların sunumları dâhilinde tartışmalar gerçekleştirilmiştir. Böylelikle, katılımcılar uluslararası bir düzlemde makaleler üzerine tartışma imkanı buldular.

Programın yarattığı akademik gündem ve tartışma bağlamı, akademik mecranın dikkatini çekmiş; programın kapalı formatına rağmen birçok akademisyenden programa katılım yönünde talep gelmiştir.

T.C. Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Konya Büyükşehir Belediyesi’nin organizatörlüğünde gerçekleştirilen III. Uluslararası İLEM Yaz Okulu kapsamında katılımcılar yoğun geçen yaz okulu programıyla bir yandan akademik birikimlerini paylaşma ve tartışma fırsatı yakalarken, diğer yandan Konya’nın tarihi mekânlarına yönelik yapılan ziyaretlerle Konya ve çevresinin doğal ve kültürel zenginliklerini tanıma fırsatı buldular. Bu etkinlikler kapsamında gerçekleştirilen Kapadokya turu ve Sema gösterisi katılımcılar tarafından büyük bir beğeni ile karşılandı.

Yeni Hizmet Binamızın Temelleri Atıldı

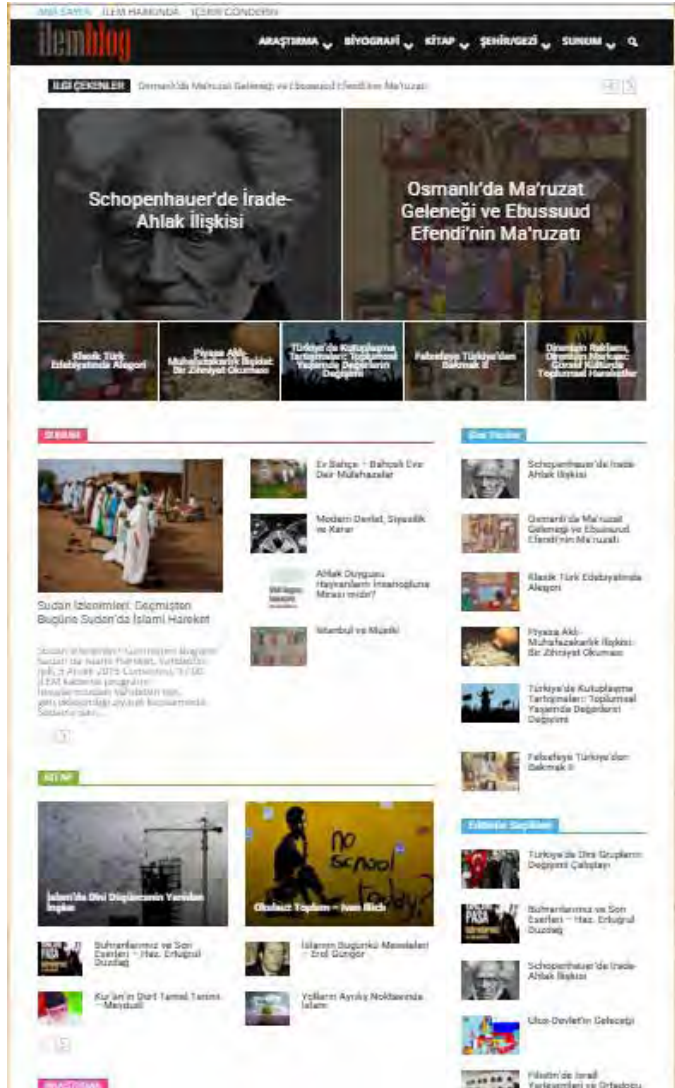

Kurulduğu günden bu yana çalışmalarıyla camiamızdaki hayırlı işleri geliştirmeyi kendisine düstur eden İLKE Derneğinin Üsküdar'daki yeni binasının temel atma töreni gerçekleştirildi. Tören İLKE, İLEM, YEKDER ve İGİAD derneklerinin Mütevelli heyeti üyeleri, yönetim kurulu üyeleri ve gönüldaşlarının iştirakiyle gerçekleştirildi.

Kar yağışı altında yoğun bir katılımımla gerçekleştirilen temel atma töreni, Yunus Çolak'ın karşılaması ve Hüseyin Altınışık'ın Kur'an-ı Kerim Tilaveti ile başlayıp; İLKE Yönetim Kurulu Başkanı Davut Şanver'in konuşmasıyla devam etti. İhsan Fazlıoğlu'nun da söz aldığı açılış töreni, Halil İbrahim Üçer'in yaptığı dua ve hayırlara vesile olması temennisi ile sona erdi.

İLKE ve İLEM'in gün geçtikçe artan ve gelişen faaliyetleri göz önünde bulundurularak, derslikler, konferans salonu, seminer & toplantı salonları, ofisler, mescit, kütüphane, çalışma salonu şeklinde düzenlenen yeni binanın önümüzdeki dönemde eğitim ve öğretim faaliyetlerine daha kullanışlı bir mekanda hizmet edeceğini temenni ediyoruz.

İLEM BLOG Yayın Hayatına Başladı

İLEM Blog, İLEM bünyesinde ve çevresinde gerçekleşen konferans, sempozyum ve benzeri ilmi faaliyetler ile kültürel etkinliklerin bir deneme, değerlendirme veya araştırma yazısı olarak yayınlanacağı mecra olarak faaliyet göstermektedir.

Yazarlarını ekseriyetle İLEM öğrencileri ve yakın çevresinin oluşturduğu İLEM BLOG, hâlihazırda var olan tasarım ve içeriğini güçlendirdi. Kitap değerlendirmelerinden sunumlara, şehir yazılarından seyahatlere, tarihten felsefeye vb. çeşitli alanlardaki araştırma yazılarına kadar geniş bir ölçekte yazılar yayımlayan İLEM BLOG bu sayede gün geçtikçe gelişmekte ve bir okur\takipçi kitlesi de oluşturmaktadır.

İLEM, yayımlanacak içeriklerin özgün, akademik düzeyde olmasa dahi kendi içerisinde ciddiye barındıran yazılardan olmasını önemsemektedir. Bunun için gelen yazılar editörlerimizce gözden geçirilip, tashihi de yapıldıktan sonra yayıma uygun görülebilir. Yayımlanan içerikler kaynak gösterilerek bir başka platformda yayımlanabilir. Yazı sıklığı günde bir içerik olarak belirlenmiştir. Bu proje ile yalnızca çeşitli konulardaki birbirinden farklı görüşlerin yayımlanması ve bir kül-

tür birikimi oluşması hedeflenmiştir. Blog'un temel kriterlerinden birisi de içerikte güncel (geçici) ve siyasi konuların işlenmemesi ve hiçbir şekilde kişilerin dinine, diline, ırkına, milliyetine, yaşına, cinsiyetine, topluluğuna, sağlığına, bedensel özrüne veya sosyal düzeyine saldırılmaması, hakaret edilmemesidir.

Seyahat edilen şehirleri, okunup altı çizilen kitapların veya seminer, panel, kongre, konferans gibi sunum değerlendirmeleri veya bağımsız bir araştırma konusunu da bizimle paylaşmak isterseniz blog@ilem.org.tr adresinden irtibata geçebilirsiniz, blogumuzu ziyaret etmek isterseniz <http://www.ilem.org.tr/blog/> adresine göz atabilirsiniz.

İLEM Kurumsal Ziyaretlere Devam Ediyor

Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Feridun Yılmaz ziyaret edildi.

İLEM İhtisas Çalışmaları Koordinatörü Mehmet Yıldırım ve Felsefe Çalışma Grubu üyesi Oğuz Karasu, Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Feridun Yılmaz'a İhtisas Çalışmalarına sunmuş olduğu katkılardan dolayı teşekkür ziyaretinde bulundular. Yılmaz, İhtisas Çalışmaları kapsamında iki dönem İktisat Felsefesi Atölyesi ve dört dönem de "Düşünmenin Yolunda Olmak: Martin Heidegger Okumaları" programlarının yürütücülüğünü üstlenmişti.

İLEM yönetim kurulu üyeleri Medeniyet Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. M. İhsan Karaman'a ziyarette bulundu.

İLEM Yönetim Kurulu başkanı Dr. Lütfi Sunar, yönetim kurulu üyeleri Dr. İbrahim Halil Üçer ve Senanur Avcı, Medeniyet Üniversitesi rektörü Prof. Dr. M. İhsan Karaman'a bir tanışma ziyareti gerçekleştirdi. Ziyarette Prof. Dr. M. İhsan Karaman, İlmi Etüdler Derneği ve faaliyetleri konusunda bilgilendirildi. Ziyarete Medeniyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu da bulundu.

Muş Alpaslan Üniversitesi Rektör Yardımcısı Erdal Necip Yardım üniversitede ziyaret edildi.

İLEM yönetim kurulu üyeleri Muş Alpaslan Üniversitesi Rektör Yardımcısı Erdal Necip Yardım'a ziyarette bulundu ve VI. Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi'nin (TLÇK) Muş Alpaslan Üniversitesi evsahipliğinde düzenlenmesi konusu görüşüldü. Ziyarette, VI. TLÇK'nin Muş'ta yapılması kararlaştırılarak İLEM ve Muş Alpaslan Üniversitesi arasında protokol anlaşması imzalandı.

Üniversite koordinasyon toplantıları Kütahya, Afyon, Isparta ve Burdur'a yapılan ziyaretlerle sürüyor.

İLEM Yönetim Kurulu Başkanı Lütfi Sunar, İLKE mütevelli heyeti üyesi Nihat Erdoğan ve İLKE Derneği araştırmacılarından Hasan Turunçkapı Kütahya, Afyon, Isparta ve Burdur'da ziyaretlerde bulundular.

Heyet ilk olarak geçtiğimiz yıl İLEM'in gerçekleştirdiği IV. Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi'ne

(TLÇK) ev sahipliği yapan Kütahya Dumlupınar Üniversitesi İlahiyat Fakültesi dekanı Sayın Prof. Dr. Bilal Kemikli' İLEM'e ve TLÇK'ya katkıları için bir teşekkür ziyareti gerçekleştirdi.

Ardından, Afyonkarahisar'da Kocatepe Üniversitesi Rektör Yardımcısı Sayın Prof. Dr. Mehmet Karakaş ziyaret edildi. Bu ziyarette kendisine İLKE ve İLEM'in çeşitli faaliyetleri hakkında bilgi verildi ve çeşitli faaliyet ve projelerde birlikte çalışma konusu gündeme getirildi. Ardından Ensar Vakfı Afyonkarahisar şubesi ziyaret edilerek şube yöneticileri ile görüş alışverişinde bulunuldu.

Heyetin bir sonraki durağı olan Isparta'da ise ana gündem V. TLÇK' nın Süleyman Demirel Üniversitesi (SDÜ) ev sahipliğinde gerçekleştirilmesi oldu. SDÜ Rektörü Sayın Prof. Dr. İlker Çarıkcı'yı ziyaret eden heyet kendisini İLEM' in faaliyetleri hakkında bilgilendirdi.

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nin yeni rektörü sayın Prof. Dr. Adem Korkmaz'a bir hayırlı olsun ziyareti gerçekleştiren heyet burada da İLEM faaliyetleri hakkında bilgilendirme yaptı. Genç bir üniversite olarak hızla gelişen MAKÜ ile uzun vadeli iş birlikleri üzerine görüş alışverişinde bulunuldu.

İLEM 2016 Yıllık Faaliyet Planı Toplantısı Gerçekleştirildi

İlmi Etüdler Derneği 6 Aralık Pazar günü 2016 yılında yapılacak olan faaliyetleri planlamak üzere bir toplantı gerçekleştirdi. 2016 Yıllık Faaliyet Planı Toplantısında İLEM Eğitim, İhtisas, Araştırma Yayın ve Lisansüstü Etkinlikler ve Eğitimler komisyonu koordinatörleri ve komisyon üyeleri ile İLEM Yönetim Kurulu üyeleri bir araya geldi.

Her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen yıllık planlama toplantısına bu yılda yoğun bir katılım sağlandı. İLEM'in 2016 faaliyetlerinin planlandığı toplantının başkanlığı Yönetim Kurulu Başkanımız Lütfi Sunar tarafından gerçekleştirildi.

Toplantıda her bir komisyonun yürüttüğü faaliyet alanları ve çalışmalar komisyon başkanları tarafından tüm katılımcılara anlatıldı ve yönetim kurulu ile müzakere edildi. Gün boyu süren toplantıda, Eğitim, İhtisas, Araştırma Yayın ve Lisansüstü Etkinlikler ve Eğitimler Komisyonlarının yürüttüğü çalışmalar sırayla ele alınarak değerlendirildi ve 2016 yılında gerçekleştirmesi beklenen çalışmalar müzakere edilerek, önümüzdeki yıl hangi çalışmaların nasıl yapılacağı planlandı.

İLEM 2016-2020 Stratejik Planlama Çalışmaları Başladı

İlmi Etüdler Derneği, 2016-2020 yıllarını kapsayan önümüzdeki 5 yıllık süreç için stratejik planlama toplantısı düzenledi.

Yeni şartlar göz önünde bulundurularak önümüzdeki beş yılın stratejik planlamasının yapıldığı toplantı İLEM Mütevelli Heyeti Üyesi Nihat Erdoğan, Yılmaz Yaman ve Yönetim Kurulu Başkanı Lütfi Sunar'ın açılış konuşmalarıyla başladı.

Dernek bünyesinde çeşitli görevler ifa eden profesyonel ve gönüllü kadrosunun bir araya geldiği bu geniş katılımlı toplantıda, İLEM'in gelişen ve değişen şartlara göre geleceğe yönelik stratejilerine zemin hazırlayacak istişareler gerçekleştirildi.

Bayramoğlu Basın İlan Kurumu'nda düzenlenen toplantı, 31 Aralık akşamı yapılan ilk oturumda "Önümüzdeki beş yıl dikkate alındığında İLEM'i etkileyebilecek gelişmeler nelerdir?" sorusu etrafında çeşitli gruplara ayrılan katılımcıların görüşlerini paylaşmasıyla başladı. Ertesi gün, diğer oturumlarla devam eden istişare toplantısında, tüm gün boyunca İLEM'in mevcut durumunun analizi, İLEM'in bundan sonra odaklanması gereken stratejik amaçları ve bu stratejiler doğrultusunda İLEM'in önümüzdeki dönemde ne tür faaliyetler ve projeler yapması gerektiği tartışıldı. Dört ayrı oturumda gerçekleştirilen toplantı kapsamında İLEM'i etkileyecek olan gelişmeler, mevcut durum analizi, stratejik amaçlar, ileriye dönük yapılacak faaliyet ve projeler üst başlıklarında oldukça zengin ve farklı fikirler ortaya kondu. Toplantının son oturumu olan kapanış oturumunda ise tüm oturumlarda konuşulanların derlendiği özet metin gözden geçirilerek, katılımcıların stratejik plan hakkındaki öneri, görüş ve değerlendirmeleri alındı.

Nihat Erdoğan'ın koordinatörlüğünde yürütülen toplantı, yine Erdoğan'ın ve Lütfi Sunar'ın kapanış konuşmasıyla nihayete erdi. Toplantının çıktılarının değerlendirilip derleneceği ve bunun neticesinde oluşacak olan raporun katılımcılar ile paylaşılacağı bilgisi de toplantı sonunda duyuruldu.

ilmi etüdler derneği

Sultantepe Mah. Cumhuriyet Cad. Fısıkağacı İş Merkezi No:39/2 Üsküdar / İstanbul

Tel / Faks: +90 216 3104318 • www.ilem.org.tr • bilgi@ilem.org.tr